

PASPORTIZÁCIA URBANISTICKÉHO SÚBORU " HORNÁ SIHOŤ " TREŇČÍN

DÁTUM : DECEMBER 1999

VYPRACOVAL : ING. ARCH. JOZEF MÚDRY
PhDr. INGRID GAJDOŠOVÁ

POĎAKOVANIE
pôvodcom tohoto diela
za jeho poskytnutie na uverejnenie
na internetovú stránku TRENCAN.6f.sk
na jeseň 2019.

Pri čítaní diela treba mať na mysli,
že obsah vznikol v roku 1999,
bez znalosti neskoršieho vývoja.

Nech dielo prispeje k pravdivejšiemu
poznaniu minulosti Trenčína !

Ing. Vojtech Brabenec
digitalizátor diela
na Dušičky roku 2019
www.trencan.6f.sk
Klub starých Trenčanov

Pasportizácia urbanistického súboru
Trenčín - Horná Sihot'

Vypracoval : Ing.arch.Jozef Múdry
PhDr.Ingrid Gajdošová

December 1999

Úvod

Úloha "Pasportizácia urbanistického súboru Trenčín-Horná Sihota" bola zaradená do PHÚ Pamiatkového ústavu Bratislava, regionálne stredisko Trenčín na rok 1999 z dôvodu zdokumentovania funkcionalisticky založenej mestskej štvrte Trenčína.

Hlavné podklady boli získané archívnym výskumom /ŠOKA Trenčín, Archív MäÚ Trenčín a Archív Trenčianskeho múzea Trenčín/, terénnym výskumom, štúdiom literatúry a konzultáciami s býv. vedúcim odboru ÚPA MäÚ Trenčín Ing.arch.J.Kvasnicom, súčasnými pracovníkmi uvedeného odboru a býv. hlavným mestským architektom Ing.arch.Š.Androvičom.

V rámci úlohy je zdokumentovaný proces zástavby lokality počínajúc spoločensko-hospodárskymi podmienkami v prvej tretine 20.stor. a prvými impulzami, cez jednotlivé štádiá projektovej prípravy /regulačný plán vrátane doložitelných úprav/ a realizačné práce až po popis súčasného stavu.

Vzhľadom na rozsiahly stavebný fond nebolo možné zaobrať sa individuálne každým objektom. Z tohto dôvodu bolo zdokumentovaných 12 vybraných objektov zastupujúcich jednotlivé typy zástavby /priložené kópie originálnych častí projektov/.

Na základe archívneho výskumu bude potrebné prehodnotiť vžitú a doteraz publikované názory na autorstvo prvého regulačného plánu Hornej Sihoty z roku 1931.

SPOLOČENSKO-HOSPODÁRSKE PODMIENKY.

Stavebný rozvoj Trenčína na začiatku 20.storočia bol podmienený viacerými skutočnosťami:

- r.1907 - nástup Ing.Kubinského do funkcie prednostu stavebného referátu, resp. mestského architekta znamená začiatok činnosti oficiálneho stavebno-technického orgánu mesta
- r.1916 - do funkcie nastúpil Ing.J.Reiss. Vzhľadom na vojnové udalosti bola prakticky celá stavebná činnosť utlmená.
- r.1920-1945 - vo funkcii pôsobil stavebný inžinier Edmund Blažek /v listovej agende MaŤ Trenčín Ing.Odon Blažek/
- už pred I.svetovou vojnou existovala koncepcia komplexného stavebno-technického rozvoja celej sídelnej aglomerácie, vojna však tieto plány prerušila.
Po rozpade monarchie sa zmenil štátoprávny a administratívno-nocenský systém - zo šupného kráľovského mesta sa stalo mesto okresné, /10 000 obyvateľov/ s čím súvisel aj pokles investor-ského záujmu.
- po vzniku I.ČSR sa rozvoj ekonomicko-výrobnej sféry orientoval viac na české kraje, s čím na Slovensku súvisela stagnácia budovania. V nových podmienkach sa aj v Trenčíne stali neaktuálne viaceré predvojnové dlhodobé programy.
- v celom období od vzniku I.ČSR až do hospodárskej krízy v roku 1929 umožňovali komplikované hospodárske pomery iba veľmi obmedzený rozvoj miestneho stavebníctva, vzniklo niekoľko stavebných firiem, ktoré budovali rodinné a obytné domy, živnostnícke prevádzkárne a dielničky, ktoré nevyžadovali mimoriadne nároky na technickú a architektonicko-výtvarnú hodnotu /takto sa však budovalo všade, nebolo to charakteristické len pre Trenčín/.

Z miestnych staviteľov väčšie stavby obstarával staviteľ talianskeho pôvodu Romulo Cicutto, z ostatných treba spomenúť podnikateľov českého pôvodu Čevela a Ročák, z miestnych Alexander Maráky, Ján Barytus, Jozefčík, Jozef Minařík, Dominik Filipp, Ing.Gustáv Dohnányi, fi Berta Š Kovács -staviteľia Trenčín a Piešťany,....

- v Trenčíne, ani v jeho okolí nepôsobil v dvadsiatych rokoch žiadny architekt, ktorého by mesto mohlo využiť ako konzultanta, alebo externého poradcu. Ani Ing.Blažek nebol architekt. Komerčne orientovaní stavitelia neboli veľmi ochotní pracovať v čestných funkciách, resp. v slabo platenom úvazku pre mesto. Za celé obdobie vo funkcii /1920-1945/ mal Ing.Blažek ochotných spolupracovníkov málo - Alexandra Marákyho, Jána Barytusa, neskôr Dominika Filippa a až oveľa neskôr erudovaného externého poradcu mesta Ing.arch.Ferdinanda Silvana Silbersteina. Tento seredský rodák /1902-1982/ pôsobiaci v Bratislave /Palisády č.27/ sa začiatkom tridsiatych rokov začal intenzívne zaoberať otázkami urbanistického rozvoja mesta Trenčín.

Kapitola spracovaná podľa Ing.arch.Androviča - Vlastivedná monografia č.2, Trenčín "Stavebný rozvoj Trenčína v rokoch 1918 - 1945" Bratislava 1997 str.55-57.

Viď text.príloha č.5 /Projekt Sl.architektúry str.58-59 5/1996.

URBANISTICKÉ KONCEPCIE A DOKUMENTÁCIE

Horná Sihot' - územie situované severovýchodne od centra mesta, začiatkom 20.storočia vymedzené zo severu nezregulovaným Váhom, z južnej strany Kubranským potokom a štátnou železnicou, z východnej strany katastrálnou hranicou s dedinou Kúbrá. Z mapy z roku 1911 /map.príloha 2/ je zreteľné využitie lokality - vojenské cvičisko, futbalový štadión, mestské a súkromné pozemky /pravdepodobne využívané ako role, záhrady/, mlyn v blízkosti vtedajšej železničnej stanice a vojenské sklady pri železničnej trati.

Koncom dvadsiatych rokov bolo postavených niekoľko rodinných domov v mieste dnešnej Švermovej ulice v križovaní Jiráskovej a Viestovej ulice. Na situačnom pláne mesta z r.1934 /č.5/ je už vidno obytný dom železničných zamestnancov, mestské vodovodné čerpadlo /dodnes v prevádzke/ a vojenské sklady PHM čs.autopráporu č.3 /pri železničnej trati/.

Prvou doložiteľnou snahou riešiť rozvoj mesta v časti Hornej Sihote bolo rozhodnutie /"uzavretie"/ zastupiteľského zboru mesta Trenčín vypísať ideovú súťaž na vypracovanie regulačného plánu Hornej Sihote zo dňa 29.mája 1923 /viď príloha č.1/. Predstavitelia mesta si už v týchto rokoch uvedomovali perspektívu tejto lokality na zástavbu s ohľadom na očakávaný rozvoj mesta. "Následkom projektovaného upravenia brehov rieky Váhu bude možno v budúcnosti na Sihoti novú štvrť jako najpeknějšíu časť mesta vybudovať, a tým by bola odstránená tá nepravidelná situácia, že mesto sa len po zdlháme smerom k Biskupiciam a veľkej Kubre mohlo vyvinúť a nepravidelnú polohu dostalo" /text.príloha č.1/.

21.12.1923 - Štátny notársky úrad mesta Trenčín požiadal listom Exposituru pre úpravu rieky Váhu v Trenčíne o zakreslenie regulačnej čiary rieky Váhu- t.j. čiary budúcej hrádze. Pričom sa odvoláva na rozhodnutie /"uzavretie"/ mestskej rady zo dňa 15.12. t.r., a zdôvodňuje, že doplnenie plánu je potrebné pre vypísanie súťaže. /ŠOKA - MÚ TN 1923-45/.

Nie je nám známe, či sa na základe rozhodnutia zo dňa 29.5.1923 v nasledujúcich rokoch- do roku 1931 konala urbanistická súťaž, resp. bolo zadané vypracovanie regulačného plánu.

Podľa Ing.arch.Androviča predložil v r.1931 Ing.arch.Ferdinand Silberstein /1902-1982/ spolu s trenčianskym podnikateľom talianskeho pôvodu Romulom Cicuttom starostovi mesta Reihelovi návrh na vypísanie urbanistickej súťaže na riešenie trenčianskej Hornej Sihote. Mestský úrad návrh prijal a vypísal súťaž ešte v tom istom roku. Silberstein ju vyhral pred topoľčianskym architektom Eugenom Rosenbergom /spolupracoval s Jaroslavom Kučerom/ a pražským triom architektov Hrubý, Kopp a Balcárek. Ako štvrtý v poradí sa umiestnil Bohuslav Fuchs z Brna. /Projekt SA 5/1996, str.58; Vlastivedná monografia Trenčín 2, Bratislava 1997, str.57/.

Tieto údaje sa nám nepodarilo v archívoch /ŠOKA TN, MaÚ TN, Trenčianske múzeum/ zistiť, naopak - získali sme dokument, ktorý tieto - odbornej verejnosti vžitú názory, (pochybňuje: "UZAVRETIE MESTSKEJ RADY TRENČÍNA zo dňa 20 apríla 1931" /text.príloha č.2/.

V tejto zápisnici zobrala mestská rada na vedomie výsledok rokovania poroty na posudzovanie došlých návrhov regulačného plánu Hornej Sihoty:

- I. cena nebola udelená
- II. cenu získal architekt Ing.K.Řiha z Prahy /6,000 Kč/
- tri tretie ceny /po 4,000 Kč/ boli udelené:
 - ing.Jozef Zemánek a spol.Bratislava
 - arch.ing.Balcárek a spol. Praha
 - arch.Ferdinand Kouba Praha.

odmeny boli prisúdené projektom s heslami "Trenčín 57", zelený terč a projektu s heslom " 111222".

Technický referent bol poverený, aby vyžiadal od všetkých autorov odmenených II. a III.cenou vypracovanie rozpočtov. Nastupiteľský sbor mesta TN dňa 10.9.1931 pod číslom 191/6940/ 1931 vyniesol "uzavretie", ktorým na základe návrhu mestskej rady schválil regulačný plán na regulovanie časti mesta tzv. Hornej Sihoty.

O nejasnom priebehu súťaže svedčí následná korešpondencia Ing.arch.J.K.Říhu, zastúpeným JUDr. Otakarom Hynkom z Prahy - v liste zo dňa 12.3.1932 žiada 100 % náhradu z ceny návrhu, za to, že napriek opakovanému predloženiu ponuky na vypracovanie definitívneho projektu, o ktorú bol písomne požiadaný 21.4.1931 /ponuky predložené písomne 27.4.1931, 17.7.1931/ - nedostal od mesta odpoveď; a zistil, že pri vypísaní architektonickej súťaže na Obchodnú akadémiu na Hornej Sihoti bol súťažiacim poskytnutý nový regulačný plán Hornej Sihote vypracovaný podľa jeho návrhu bez jeho vedomia a súhlasu.

Technický referent mesta Ing.Odon Blažek odpovedal 15.3.1932 - " mestská rada nepoverila inú osobu s vypracovaním definitívneho plánu, ale mesto si svojimi technickými silami samo vypracovalo regulačný plán dľa smerníc vydaných odborníkmi Krajinského úradu a riaditeľstva štátnych železníc v Bratislave. Taktiež nepoužilo mesto získaných myšlienok pre prípad iných. Zato mesto nemôže vyplatiť ďalšie odškodné....?

V odpovedi 16.3.1932 vyčíta architekt J.K.Říha okrem iného morálne a právne vykorisťovanie architektov. Rada mesta TN 25.4.1932 neuznáva nárok na honorár pre arch. J.K.Říhu. /ŠOKA TN - MsÚ TN 1923-45/. Uvedená korešpondencia vylučuje doteraz uvádzané autorstvo F. Silbersteina.

Pre doplnenie údajov uvádzame, že samotnej súťaži predchádzalo stanovenie línie kanála Váhu"využitie vodnej sily rieky Váhu v úseku V.Kubrá - Trenčín- Biskupice" - listom Krajinského úradu v Bratislave zo dňa 15.1.1931, súčasťou ktorého bol plán v mierke 1:1000 /viď mapa č.3, viď text.príloha č.3/ Víťazný regulačný plán architekta J.K.Říhu,resp. jeho dopracovanú verziu /technickým referátom mesta/ zatiaľ nemáme k dispozícii, pre zdokladovanie veľkosti riešeného územia prikladáme jeden zo súťažných návrhov /č.mapy 4/-nerealizovaný/. Je zrejmé, že súťažiaci dostali podklad v mierke 1:2880, riešené územie bolo zo severnej strany ohrozené projektovanou novou hrádzou kanála Váhu, z juhu Kubranským potokom, z východu katastrálnou hranicou Kubry.

Riešené územie v súťaži z r.1931 zodpovedá dnešnej Sihoti I vrátane rekreačno-športového komplexu v západnej časti medzi traťou a hrádzou a časti Sihote II - kde bývalá katastrálna hranica je vedená približne za nákupným strediskom Rozkvet /vrátane/ - šikmo k železničnému priestaniu pri bývalej mliekarni.

Súčasný urbanistický súbor je oproti súťažným návrhom mierne zmenený - zo severu vybudovaním hrádze potoka Teplička - súbežného s prírodným kanálom hydrocentrály /potok sa vliava do odpadného kanála pri hydrocentrále/, z juhu preložením štátnej železničnej trate a vybudovaním novej železničnej stanice v roku 1944 /na úkor riešeného územia/.

Vzhľadom k tomu, že výstavba štvrte Sihotí II už neprebiehala podľa regulačného plánu z r.1931 a 1935 /porovnaj mapy č.1a 7/, zredukovali sme skúmané územie len na súčasný urbanistický obvod Sihotí I, ktorý je ohraničený na východe ulicou kpt.Nálepku /mapa č.1/.

Aj keď nemáme k dispozícii víťasný regulačný plán, zachovala sa technická správa z 1.septembra 1931, ktorú vypracoval Ing.Odon Blažek - úradne autorizovaný civ. inžinier - mestský technický referent.

Veľkosť regulovaného územia:

Celé územie Hornej Sihote má plochu	107	ha	55	a	03	m ²
z toho na mestské ulice	18	"	10	"	80	"
na obvodnú štátnu cestu	2	"	85	"	60	"
na vodný kanál	10	"	23	"	00	"
na vykrojené stavebné pozemky	39	"	60	"	00	"
na parky	3	"	01	"	40	"
na šport.telocvičné spolky a plavárňu	5	"	52	"	63	"
pre továrne	22	"	22	"	60	"
pre zbrojnicu, dráhu, súkromné pozemky	5	"	99	"	00	"

"Horná Sihoť je časť mesta Trenčína oddelená od starého mesta štátnou železnicou. Na obvode Hornej Sihoti tečie Váh a bolo toto územie každoročne vysokou vodou váhovou zaplavené. Výstavbou ochrannej hrádze a preložením Kubranského potoka sa zmenil tento inundačný priestor na riadne územie súce ku zastavovaniu."

Spojenie Hornej Sihote so starým mestom bolo v regulačnom pláne projektované dvoma podjazdami: hlavný v predĺženej ulici Pri Lesíku "o dĺžke 22 m, svetlej šírke 7 m a výške 3 m". /súčasný podjazd - technické parametre zmenené/

Spojenie Štefánikovej ulice s H.Sihoťou bolo projektované podjazdom pod železnicou z predĺženia Kukučínovej ulice /nerealizovaný/.

Pozdĺž telesa ochrannej hrádze rieky Váhu bol vynechaný pás o šírke 60 m pripravovaného na výstavbu plavebného vodného kanála / v tom čase projekt spracovávalo ministerstvo verejných prác/.

Na severnom obvode štvrte pozdĺž vodného kanála bola projektovaná "diaľková obvodová cesta", ktorá mala spájať staré mesto z Váhovej ulice /dnes neexistujúcej/ s novou štvrtťou - bola projektovaná ako štátna cesta Bratislava-Jablunkov. Kostra regulačného plánu tvorili dve hlavné cesty zvierajúce ostrý uhol,

- jedna kopírovala stromovú alej /dnešná Rázusova/, v šírke 24 metrov
- druhá-projektovaná na mieste vtedajšej Kubranskej cesty v šírke 16 m / približne dnešná Hodžova/
- pozdĺž železnice viedla 16 m široká cesta.

Ostatné ulice boli projektované v šírke 12 m.

Hlavné ulice mali byť vydláždené a chodníky asfaltované, bočné ulice valcované a chodníky štrkované.

V regulačnom pláne boli šedou farbou vynechané plochy z regulácie pre alternatívu preloženia celého nádražia na Hornú Sihoť do doby definitívneho rozhodnutia - v tej dobe skúmalo túto možnosť ministertvo železníc.

V západnej časti v blízkosti železničného mosta bola plánovaná plocha pre futbalové ihrisko, tenisové ihriská, pre plaváreň a vynechané pozemky pre telocvičné spolky.

V regulačnom pláne bol farebne vyznačený spôsob, akým spôsobom môžu byť vystavané jednotlivé ulice a bloky /spôsob zástavby a výškové členenie/.

Jednotlivé ulice boli z bezpečnostných dôvodov vedené 1,00 m nad terénom, podľa mestského stavebného štatútu musela byť úroveň prízemí založená aspoň 30 cm nad niveletou ulice-t.j. 1,30 m nad terénom./vidno na začiatku Rázusovej, v Golianovej ulici - foto č.9/3./ Vzhľadom na túto požiadavku a vzhľadom na tlak mestského verejného vodovodu /4 atm./ - boli povolené výšky domov nasledovne:

- výška přízemního domu od terénu po hlavní římsu max.	5,50 m
" jednoposchodového	9,50 m
" dvojposchodového	13,50 m
" trojposchodového	17,50 m.

Zachovali sa predbežné prepočty

územie 107 ha 55 a 03 m²

/A.j. 186 jutár a 1289 - siah ?/
cca 145 parciel rodinné domy /150-200 siah / = 25.000 siah
cca 85-120 parciel na radové - 15-20 m široké
dĺžka ulíc - 12 m širokých - 8.517 m
 - 16 m " - 1.258 m /Hodžova/
 - 24 m " - 1.113 m /Rázusova/
Spolu : 12.673 m

Kartón 75 /Mú - 23-45/ obsahuje podrobné stavebné výkre-
sy /schválené uzavretím zast.zboru 10.9.1931, starostom mesta
26.1.1932/:

"Pozdĺžny profil hlavnou alejou na H.Sihoti v TN"

"Pozdĺžny profil podjazdu v ul.pri Lesíku"

"Pozdĺžny profil podchodu v Hasičskej ulici"....

Rozpočet hlavného kanálového vedenia 1.768.000 Kč

-"- vodovodného "- 1.713.000 Kč

/cena po odčítaní št.subvencie 32%, 8% zahrňanie/

Rozpočet uličnej siete bol vyhotovený v troch variantách

/+ prirátaná kanalizácia a vodovodné vedenie/:

1.varianta - 8.452.000 Kč /ulice valcované, chodníky
štrkované/

2.varianta -12.944.000 Kč /50% a 50% z 1.a 3.varianty/

3.varianta -17.437.000 Kč /ulice vydláždené, chodníky
asfaltované/

K regulačnému plánu H.Sihote sa vyjadroval Krajský úrad
v Bratislave 5.mája 1933, tento výnos vysvetľuje Okresný ú-
rad v Trenčíne Okresnému úradu mesta Trenčín listom zo dňa
7.6.1933.

Krajský úrad nariadil okresnému úradu v Trenčíne pre-
pracovanie regulačného plánu v zmysle pripomienok v uvedenom
prípise - mimo iného" pri radových stavbách treba v re-
gulačnom pláne poznačiť absolútnu výšku hlavných ríms a hre-
beňov striech, u striech rovných výšky prípustných nástavkov
strešných. Jednotlivé bloky smú byť zastavené len jedným spô-
sobom /buď šikmé alebo ploché strechy!/".

Mesto Trenčín vyhovel požiadavkam a dalo prepracovať regulačný plán.

"Druhé kolo súťaže prebehlo v roku 1935 a Silberstein sa aj v ňom veľmi dobre umiestnil. Hoci súťaž nevyhral, jeho návrh bol najekonomickejší, a preto sa realizácia plánovanej výstavby rozhodla aj začať podľa neho". /Ing.arch.Andovič - VM TN č.2, str.57/

V neskoršej listovej dokumentácii sa spomína regulačný plán H.Sihoti z roku 1936. Originálny plán sa nám nepodarilo získať, ale podľa listovej agendy a fragmentov neskoršej projektovej dokumentácie /napr. vytýčenie hraníc jednotlivých blokov Hornej Sihote-1/, vyslovujeme názor, že regulačný plán H.Sihote z roku 1931 /Ing.K.Říha, dopracoval mestský technický referát/ sa nemonol veľmi líšiť od regulačného plánu z roku 1936 /Ing.arch.Silberstein -2, - tento s najväčšou pravdepodobnosťou je zachytený na mape mesta Trenčín z 1.VIII.1943 - mapa č.7/.

Najdôležitejšia zmena - v roku 1943 je južná časť štvrte H. Sihot' ohraničená preloženou železničnou traťou.

Pri porovnaní súčasného stavu a regulačného plánu z r.1936 /mapa č.1 a 7/ okrem zmien na východnej hranici/str.č.6/ môžeme konštatovať :

- nerealizovala sa št.obv.cesta popri kanáli Váhu, vybudovala sa obslužná Nábrežná ulica rovnobežná s Rázusovou ulicou
- v západnej časti sa nevybudovala cesta kolmá k Váhu /medzi futbalovým štadiónom a športovou halou/.
- nerealizoval sa plán vybudovať z Hornej Sihote administratívno-správne centrum Trenčína /3/
- uličná sieť a členenie na jednotlivé bloky je takmer totožné so súčasným stavom.

Dňa - 24.11.1937 - obecny úrad mesta TN žiada krajský výbor o podporu pre zhotovenie regulačného plánu mesta Trenčín, ktorého spracovanie sa má začať v r.1938

- 31.marca 1938- bola spísaná na mestskom úrade v Trenčíne zápisnica "TN-schválenie regulačného plánu oblasti Hornej Sihoti", v ktorej sa konštatuje:

- vyhovuje vzhľadom na odvodnenie regulovanej oblasti
- vyhovuje zásobovanie oblasti úžitkovou vodou
- "- odvádzanie splaškov
- regulácia malokubranského potoka je už vykonaná
- vodné potrubie je už zrealizované k čerpacej stanici
- zástupca št.referátu na ochranu pamiatok nemal námietky
/Dr.Ing.Václav Mancel/
- zást.vojenskej správy žiadali zmeny /voľné územie okolo veliteľského sboru, aby sa upustilo od projektu štadiónu
 - na jeho mieste chceli námestie, doporučovali priame prepojenie Sihote so Štefánikovou ulicou
- zást.okresného úradu konštatoval, že nie je možné vyhovieť vojenskej správe
- zástupcovia mesta trvali na techn.parametroch podjazdu, v ost.otázkach sa pripojili k vyjadreniu zást.okresného úradu /podrobné vyjadrenia - text.príloha č.4/.

V auguste r.1940 mesto zadalo geometri Ing.Jánovi Javor-skému z Trenčína mieračské práce pre prípravu regulačného plánu mesta /skončil s oneskorením 10.júna 1942/

- 27.10.1942 a 5.6.1943 urguje ministerstvo dopravy začatie regulačného plánu
- 7.septembra 1943 sa konala zahajovacia technická porada -ohľadne prípravných prác pre vypracovanie regionálneho plánu mesta Trenčín a susedných obcí /Zamarovce, Orechové, Istebník, Kubrá, Tr.Biskupice/. Zástupca ministerstva škol-stva žiada pamätať v časti H.Sihot' na stavbu

1 - štátna meštianska škola chlapčenská

2 - "- dievčenská

Zást.ministerstva dopravy a verejných prác konštatoval, že regulačný plán sa dotýka projektovanej hydrocentrály a kanála /zakreslí trasy do dvoch týždňov/.

Ing.Macura /prednosta št.st.správy pre úpravu Váhu v Tren-číne 14.sept. /vyjadrenie k porade/ konštatoval, že nad železničným mostom na ľavom brehu je prevedená definitívna hrádza, doporučoval premostenie Váhu pre štátnu považskú cestu v blízkosti kostola Skalka /nerealizované/.

Západná časť Sihote

- 21. júla 1944 sa prejednávala alternatíva regulačného plánu západnej časti H.Sihote, ktorú vypracoval 30.5.44 Ing.Zongor - v technickej správe konštatuje, že v regulačnom pláne z r. 1936 je zle situované futbalové ihrisko /viď mapa č.10/ 15.II.1945 Mestský výbor mesta TN schválil túto alternatívu.
- Vo februári 1946 sa zaoberal týmto územím Ing.Ján Včelík z Bratislavy /viď mapa č.11/ - ktorý preferoval školské stavby na úkor športovorekreačných a telovýchovných.
- V roku 1952 vypracoval akad.arch.Rajchl v tejto časti projekt telovýchovného strediska pre závodnú sokolskú jednotu K.J.Vorošilova /mapa č.12/

V decembri 1946 MNV TN sadalo vypracovanie regulačného plánu mesta Ing.arch. Pavlovi Andrikovi a Ing.arch.Dr.Martinovi Kušému z Bratislavy - bol dodaný v septembri 1947 /mierka 1:5000/.

V decembri 1949 prejednával sa regulačný plán.

Vo februári 1950 - prejednával sa smerný a podrobný územný plán mesta Trenčín /prítomní Ing.arch.Andrík, za SPÚ Ing.arch. Svetlík/.

26.VI.1951 - zápisnica vo veci zostavenia smernie pre územný plán Trenčína /okrem iného určený stavebný obvod pre štadión, pre bytové stavby, pre vodné dielo na Sihoti/.

- 29.II.1951 - Rada MNV - schválila upravovaný plán pre mestskú oblasť H.Sihot /podľa predlohy vyhotovenej Stavoprojektom - urb.odd.Bratislava/.

- 18.12.1950 v súvislosti s projektovaním hydrocentrály Skalka /na H.Sihoti/ oznámil Stavoprojekt Praha, že "doterajší dielčí zastavovací plán Sihote je predmetným vodným dielom narušený tak, že ho je nutné prepracovať".

Žiadali vypracovanie nového zastavovacieho plánu, aby mohli byť vytýčené stavebné plochy pre domy zamestnancov a jedáleň /viď mapa č.14 a mapa č.35/.

- 21.II.1952 sa prejednal podrobný územný plán Hornej Sihote.

Podjazd pod železničnú trať.

/"Pri lesíku" - v priestore bývalej železničnej rampy./

"v stanici Trenčín - v km 123, 661."

S potrebou bezkolízneho prepojenia mesta s Hornou Siahotou sa rátalo už pri vypracovaní regulačného plánu v roku 1931 - na mieste železničnej rampy v časti "Pri lesíku".

Zachovala sa projektová dokumentácia /nerealizovaná/ z júna 1935, ktorú vypracoval Odon Blažek - mestský techn.referent.

"Silberstein bol aj autorom architektonického riešenia podjazdu na Siahot', stavba ktorého technicky pripravila a realizovala v rokoch 1938-1940 firma Ing.Adamec".

/Ing.arch.Androvič - VM TN, č.2, str.57/.

Projekt vypracoval v júli 1939 Ing.Čistiakov /kreslil V.Nikiforov/ z III.odd. Riaditeľstva slovenských železníc v Bratislave.

Riaditeľstvo železníc zadalo prácu víťazovi verejnej súťaže staviteľovi F.Adamcovi z Trenčianskych Teplic. 1.mája 1941 bol podjazd odovzdaný - "očividne sa zlepšilo spojenie medzi starým mestom a novou štvrťou, kde stálo v tom čase už viac ako 100 nových domov, medzi nimi budova obchodnej akadémie, veliteľstvo divízie so šupňm a okresným úradom, dom Hlinkovej gardy, aj mestská plaváreň."

/Ing.Fabrizius OSČ.-VM TN č.2, str.43/

Druhý podjazd - navrhovaný v regulačnom pláne z roku 1931 v mieste Kukučínovej ulice sa nerealizoval. Pravdepodobne sa s ním neuvážovalo ani v regulačnom pláne z r.1936 - na mape z roku 1943 nie je zakreslený /viď mapa č.7/.

Na prepojenie Siahoty II so štátnou cestou Bratislava-Žilina slúži železničné priecestie pri bývalej mliekárni - kolízny bod.

Podchod v km 123.244/z Hasičskej na Mládešníkcu ulicou/- v regulačnom pláne z roku 1931 bol navrhnutý podchod na spojenie starého mesta s H.Siahotou -/s budúcim športovorekreačným areálom/- -15 m dlhý a 2,5 m široký.

"Projekt podchodu vypracoval v roku 1937 Ing.F.Schwartzbert z Bratislavy. Komisia z krajinárskeho úradu s týmto riešením nesúhlasila a navrhla mestu aby postavili podchod širší - 5 m. Podchod realizoval staviteľ D.Filipp spolu s fi Ing.Dohnányi." Odovzdali ho do užívania v roku 1941. /Ing.M.Fabrizius CSc. TN - VM č.2, str.4A/.

Podchod bol prebudovaný pri výstavbe Hasičskej ulice koncom 70-tych rokov.

Druhý podchod bol navrhovaný na prepojenie Sihoty s novou železničnou stanicou - nerealizovaný.

Uličná sieť.

V súvislosti so začatou výstavbou /obchodná akadémia, domy vojenských gázistov,.../ mesto venovalo náležitú pozornosť budovaniu uličnej siete. Základom komunikačnej kostry sa stala "hlavná alej" - neskôr ulica Dr.Beneša /dnešná Rázusova/ a Kubranská cesta /dnešná Hodžova / - zbiehajúce sa pri obchodnej akadémii, prechádzajúce pod železničnú trať podjazdom "Pri lesíku" /bývalá budova finančného úradu, dnešná krajská knižnica/. - Z časopisu Trenčan /č.46, zo 14.11.1936/- str.2 - vypisujeme niektoré údaje z rozpočtu mesta - /4/

- 24.III.1936 - okres schválil uznesenie mesta o kanalizovaní Kubranského potoka
- 16.8.1937 - rada mesta Trenčín na návrh technického referenta a regulačnej komisie schválila šírky vozoviek a chodníkov na H.Sihoti :
 - Benešova /Rázusova/ ulica v šírke 24 m, má byť opatrená chodníkmi 3,5 m /so stromoradom 10-12 m/, s dvoma dvojprúdovými vozovkami š.5,5 m a prostredným zeleným trávnikom š. 6 m.
 - Kubranská cesta /Hodžova ul./ - v šírke 16 m, chodníky široké -2,5 m, trojprúdová vozovka š.8,5 m, zelené trávniky šírky 1,25 m.

- ďalšie ulice - budú 12 m široké s chodníkmi o šírke 2,5 m /vozovka 7 m/.

V roku 1938 /zasadanie zast.aboru 8.novembra 38/ - sadali úpravu Benešovej ulice staviteľovi Dominikovi Filippovi v Trenčíne + firme Almadské lomy Žilina. /asfaltová vozovka 4 cm silná na betónovom podklade 15 cm s obrubníkmi/.

V r.1939 - úprava vozovky v Hodžovej /Filipp + Almadské lomy/
- 3 cm asfaltu + 15 cm betónu

V júni 1939 sa preložilo elektrické vedenie v Rázusovej ulici z drevených na železné stĺpy /mesto Trenčín malo zmluvu na dodávku elektrickej energie s fi Tiberghien TN - dnešná Merina/.

/projektová dokumentácia úpravy Rázusovej a Hodžovej ulice

júl 1939 - autor arch. Dominik Filipp staviteľ - kartón 208/

Názvy ulíc

Zo začiatku Trenčania volali hlavnú komunikačnú tepnu "Hlavná aleja" alebo "Hlavná ulica" vybudovaná z bývalej agátovej aleje/ a cesty rovnobežné smerom k Váhu označovali ako cesta I, cesta II, cesta III.

V 1937 pomenovali Hlavnú alej na "ulicu Dra.Beneša"
/mimoriadne zastupiteľstvo 31.3.1937/
8.novembra 1938 - premenovali na ulicu Rázusovu.

I.ulica niesla meno Zborová, Tatranská, dnes Golisnava

III. ulica - najskôr Viestova, dnes Švermova

Dnešná Nábrežná ulica niesla od roku 1941 meno Augustína Popála
/5/

Kubranskú cestu pomenovali v roku 1937 na Hodžovu ulicu /31.3.37/.

21. augusta 1939 rada mesta TN "vzhľadom na zmenené pomery navrhuje premenovať ulicu Dr.M.Hodžu na ulicu Adolfa Hitlera.

/21.dec.1939 schvaľuje Okresný výbor okr.trenčianskeho/ v súčasnosti Hodžova ulica.

Predaj pozemkov

V archíve ŠOKA /Mú 23-45-k 235/ sú zachované niektoré kúpnopredajné zmluvy a situačné plány /viď mapu 3.6/

- v 1937 a v 1938 sa predávali pozemky na dnešnej Hurbanovej /pozemky dlhé 30 m, šírky rôzne - 12,14,15 m, rožný 17,50/

- v 1938 sa predávali aj na dnešnej Švermovej ulici.

Pre zaujímavosť uvádzame, že v rokoch 1937,38 sa ešte v kúpno-predajných zmluvách uvádzali štvorcové siahly /množstvo/, rozmery v m² - Takisto v roku 1941, keď sa zvýšili investičné poplatky pri predaji mestských pozemkov./6/

V týchto rokoch boli stanovené v zmysle regulačného plánu vzdialenosti objektov od chodníka na 5 m. /mapa 3.8/.

Mestské vodovodné čerpadlo - pred r.34

- postavené pred r.1934 /viď mapa 3.5/ - na Rázusovej ulici
- dodnes v prevádzke.

Sokolovňa - 1935

7.VIII.1933 zastupiteľský zbor súhlasil s odpredajom pozemku na stavbu sokolovne telocvičnej jednoty Sokol, s podmienkou, že v prípade zmeny regulačného plánu Sokol znáša riziko.

Slávnostným otvorením Sokolovne 15.12.1935 sa vlastne začala nová zástavba Hornej Sihote.

Letná plaváreň - 1937

Mestská rada poverila vypracovaním projektu Ing.Jána Černocho z Bratislavy /viedol aj dozor na stavbe piešťanského kúpaliska Eva./ Ing.Černoch projektoval železobetónovú konštrukciu bazénu, prívodný "rúrovoď" z továrne Tiberghien až po kúpalisko a odpadný rúrovoď.

Hlavnú budovu so šatňami projektoval mestský technický referát - staviteľ Alexander Maráky /9/
/mapa č.6, 17, 18, 19/.

Obchodná akadémia - 1937

V Trenčíne boal zriadená čs.št.obchodná škola zač.školského roka 1919/20.

V r.1927 bola otvorená št.čs.obchodná akadémia - pričom obchodná škola nebola zrušená, ale pokračovala vo výchove nižšie kvalifikovaných kádrov /PhDr.Vančková - VM TN č.2 - str.91/.

V roku 1929 bola naprojektovaná novostavba /Ing.Oldřich Starý-Praha/ v Palackého ulici - "na pozemku Gáborovom", ale už 7.októbra 1930 sa zástupcovia mesta, okresu a riaditeľ št.obch. akadémie zhodli, že najvhodnejšie miesto je na Hornej Sihoti. 4.novembra 1930 zaslali ministerstvu školstva žiadosť, ktorú 18.novembra 1930 minister schválil.

19.decembra 1930 rada mesta TN vypísala verejnú súťaž na ideové plány. Miesto - H.Sihoť - prvá rohová parcela v prvom bloku na hlavnej aleji podľa regulačného plánu - 70 x 60 m.

Súťaž sa uskutočnila medzi 1.2.1932 - 5.3.1932, bolo zaslaných 50 /1/ návrhov. V zápisnici z 9.marca 1932 sa konštatuje, že ani jeden návrh nevyhovuje úplne. - I.cena sa neudelila.

II.cena - heslo m-m /5000 Kč/ - arch.Antonín Černý Praha

III.cena - "Váh" /3000 Kč/ - Ing.F.Bednarik a Ing.A.Holiba
/Žilina, Praha/

1. odmena I zelené/2000 Kč/ - Ing.František Burianek Praha

2. odmena MERKUR /2000 Kč/ - Ing.arch.Ján Štefanec Bratislava

3. odmena ROYAL /2000 Kč/ - Ing.arch.Jozef Kubín, Ing.arch.
J.Lašek Praha

4. odmena zelený štvorec /1000 Kč/ - arch.Oskar Černý

5.apríla 1932 píše riaditeľ čs.št.obch.akadémie "že užšia komisia vyslaná mestskou radou vybrala k ďalšiemu jednaniu projekt označený heslom "náčrtok"... a ako druhú eventualitu projekt s heslom "333".

25.apríla 1932 - list mestského techn.referenta arch.A.Černému - za akých podmienok a za aký obnos by vypracoval podrobné plány a rozpočty, alternatívne za aký obnos by bol ochotný ponechať mestu projekt so všetkými právami a myšlienkami, aby ho mohol vypracovať mestský techn. referent.

27.apríla 1932 - arch.Černý odpovedá:

stavebné plány	9.600
rozpočty	4.800
detaillné výkresy	11.200
spolu	25.600

Referencie - v posledných rokoch projektoval v Československu už 16 školských budov.

Rada mesta Trenčín 23.mája 1932 - "prájíma za podklad prevedenia novostavby OA projekt č.26 s heslom "21.221" zadovážený vo verejnej súťaži ktorého autorom je Ing.Ferdinand Silberstein v Bratislave" - v zmysle jeho ponuky z 2.mája - 25.650.-Kč.

- 8.júna 1932 sa odvolal proti uzneseniu Mestského zastupiteľstva František Černý z Trenčína - rozhodnutie je proti všetkým zásadám zadávacieho poriadku /všetky neoценené projekty mali zostať anonymné/ a tiež hospodárnosti. Vzhľadom k tomu, že náklady súťaže činili 30,000Kč + náklady 50-tich súť.kolektívov, radšej mali projekt zadať priamo,...

- 21.júna 1932 zaslalo mesto kompletnú dokumentáciu /autor Ing.arch.F.Silberstein/ obch.akadémií, 19.júla 1932 bola schválená ministertvom školstva.

- 4.9.1932 - schválil dokumentáciu okresný úrad v Trenčíne. Verejná súťaž na dodávateľa vzhľadom na finančné problémy bola odložená.

Kartón 138 /Mú 1923 -45 ŠOKA TN/ obsahuje kompletnú projektovú dokumentáciu /8 výkresov/ z r.1932, a tiež mierne prepracovanú dokumentáciu z roku 1935 /Silberstein/

/~v 1935 navrhnutý kabrincový obklad na kubuse schodiska a vstupnej časti.

" budova obdrží plochú strechu, ktorá bude použitá za strešnú terasu".

26.júna 1935 rada mesta TN vypísala verejnú súťaž na dodávateľov

26.augusta 1935 zadali zemné, murárske a ŽB práce firme Ing. Strebinger.

Koncom roka 1936 bola dokončená novostavba - škola sa presťahovala až po skončení I.polroka 1936/37 - dostala pomenovanie po dr.Milanovi Hodžovi. Objekt, vykurovaný už ústredným kúrením bol v tejto dobe najmodernejšou školou na Slovensku.

Objekt generálneho štábu SA - 1938

"Vojenský okruh"

V rámci reorganizácie čs.brannej moci v lete 1935 bolo vytvorené Veliteľstvo V.armádneho sboru v Trenčíne.

/Ing.Androvič - VM č.2 TN/

Zástupcovia mesta 22.1.1936 ponúkli písomnou formou /"Prohlásenie"/ Ministertvu národnej obrany, že mesto vlastným nákladom postaví pre Veliteľstvo objekt, zadarmo dá pozemok / o vhodnosti pozemku rozhodne MNO a tiež dodá projekty/ a postaví domy pre vojenských gážístov, náklady si vojenská správa zaplatí v prenájme.

MNO súhlasilo - konkurzu na projekt vyhovel Ing.arch.Domanský, konkurz na realizáciu budovy veliteľstva V.sboru vyhrala pražská stavebná akciová spoločnosť Ing.Otakar Nekvasil a.s.

/Ing.Androvič - VM TN č.2/

Okresný úrad 11.12.1936 udelil stavebné povolenie, kolaudácia sa konala 21.11.1938 /objekt ešte celkom nedokončený/ /7/

Domy vojenských gážístov - 1939

Tri objekty situované za Obchodnou akadémiou a Generálnym štábom na Golianovej ulici /Zborovej/ postavené pre vojenských zamestnancov /gážístov/.

V archíve MsÚ zachované projekty /mapa 21,22/.

Na mimoriadnom zasadnutí zastupiteľského sboru mesta TN 4.2.1937 sa rozhodlo, že plány a rozpočty stavby obytných domov vojenských gáňstov vypracuje miestny staviteľ Dominik Filipp podľa ideových plánov Ing.Silbersteina.

/Trenčan č.7, roč. XIV, 13.2.1937/.

Stavbu zadali fi Berta i Kovács /Trenčín a Piešťany/.

Rázusova ulica 2.

Dvojpodlažná 6-bytovka s polozapusteným suterénom a s prízemnou obchodnou prevádzkou v prístavbe v pravej časti objektu.

Strecha rovná, čelná fasáda symetrická na strednú schodiskovú os, sedemosá, v tretej a piatej osi lodžie.

Bol postavený podľa projektu Ing.arch.Ferdinanda Silbersteina v roku 1937 pre p.H.Ševčíka.

Stavba začatá 5.apríla 1937, dokončená 15.augusta 1937, toho istého dňa "do užívania vzatá".

Mapová príloha č.25,26,27,28, foto č.9/3, 14/1 a 22/2 /projekty v archíve MsÚ/

Rímsko-katolícky kostol

25.augusta 1947 požiadal r.k.farský úrad Trenčín miestny národný výbor, vzhľadom na veľký záujem obyvateľov o pozemok na H.Sihoti na výstavbu nového r.k.kostola - prosil o rezervovanie pozemku 70 x 120 m.

15.septembra 1947 - rada MNV žiadosti vyhovelá - rezervovala pozemok blízko športového štadióna.

Zmenené spoločensko-politické pomery po roku 1948 sacránili výstavbe. /archív MsÚ/.

Hostinec "U Václava"

V novej štvrti na Hornej Sihoti sa do novopostaveného domu staviteľa Čevelu premiestnila živnosť Františka Čejpeka. Pôvodne mal od r.1929 krčmu na ulici F.Palackého, no pretože sa "rapídny tempom rozvíjal stavebný ruch a potreba obyvateľstva si to vyžadovala", od r.1937 už fungoval na vtedajšej Benešovej /Rázusovej/ ulici č.4 hostinec.

/VM č.2, TN - FmDr.Jana Karlíková, str.82/.

Za bývalého režimu zamestnanci okolitých štátnych podnikov chodievali s obľubou "na ŤV", čo vzniklo z názvu hostinca. /mapa č.24, foto č.3/2 a 16/3/.

Železničná stanica

Zastupiteľský zbor mesta TN 21.júla 1936 prvýkrát jednal o preložení železničnej trate a výstavbe novej železničnej stanice.

18.III.1938 Okresný výbor okresu trenčianskeho schválil uznesenie obecného zastupiteľstva o odstúpení obecných pozemkov železničnej správe pre preloženie železničnej stanice - jedná sa o 101.325 m² /v archíve MaÚ uložený podrobný plán/. Mesto pozemky previedlo železničnej správe zadarmo s podmienkou "aby železničná správa vybudovala podjazd pod koľajnice, lebo nástupište bude z druhej strany koľajníc." /archív ŠOKA TN/ Projekt stanice vypracoval R.Jozefčík z III.odboru žel.resortu ministerstva dopravy. Staváť sa začalo 11.8.1939. Nedostatok materiálu a pracovných síl brzdil výstavbu.

/VM č.2, TN - Ing. Fabricius CSc, str.44/

Železničnú stanicu otvorili 23.mája 1944 - vtedy ešte bez krytých perónov. Celkové náklady dosiahli 25 mil.KS. V dobe vzniku patrila medzi najmodernejšie stanice na Slovensku. Ako druhá /po Bratislave/ mala podzemný 4 m široký podchod na dve nástupištia.

Preloženie trate zabralo relatívne veľké územie z južnej časti Hornej Sihote.

Regulácia Váhu

Čistočná regulácia Váhu sa realizovala v r.1926, definitívna po veľkej povodni v r.1932.

Ing.Macure na zahajovacej techn.porade pre vypracovanie regionálneho plánu mesta v septembri 1943 konštatoval, že nad železničným mostom na ľavom brehu Váhu je prevedená definitívna hrádza.

V päťdesiatych rokoch v súvislosti s výstavbou hydrocentrály, prírodného a odpadového kanálu /súčasť Vážskej kaskády/ sa vybuďovala definitívna hrádza na H.Sihoti. Pre stavebných robotníkov boli vybudované ubikácie a jedáleň z pevného materiálu, ktoré slúžia bytovým účelom a prevádzke reštaurácie /Kotva/ - mapa č.14 a 35.

Sihot' I - zhodnotenie súčasného stavu

Územie Sihote I je farebne vyznačené na mape č.1. Je situované severovýchodne od centra mesta, je vymedzené zo severnej strany hrádzou odpadného kanála Váhu a hydrocentrálou, z južnej strany železničnou traťou a východnej strane ulicou kpt.Nálepku. Územie je nepravidelného pozdĺžneho tvaru, pretiahnuté v smere Východ - Západ; s napojením na štátnu cestu Bratislava-Žilina podjazdom pod železničnou traťou pri objekte Krajskej knižnice /bývalý Finančný úrad/.

Cestným mostom je Horná Sihot' napojená na športoverekreačný areál "Ostrov" /ktorý bol umelo vytvorený medzi korytom a kanálom Váhu/, ktorý dopĺňa športoverekreačnú zónu v západnej časti Sihote I - letná plaváreň, krytá plaváreň, kolkáreň, futbalový štadión, Sokolovňa, tenisové kurty, športové hala, tri školské telocvične.

V západnej časti sú sústredené aj školské zariadenia. Obchodná akadémia, Trenčianska univerzita/v objektoch bývalého SOU stavebného a Cevy/, II.základná deväťročná škola.

V druhom a treťom bloku na Rázusovej ulici je situovaný Generálny štáb, na ploche štvrtého bloku je vyrastlá zeleň s prevádzkou čerpacej stanice. (REZERVA PODNÍ ZDRV)

Na Hodžovej ulici č.3 je situovaný Puncový úrad, na Rázusovej ul. Zlatokov. Ostatné bloky Sihote I. sú zastavané rodinnými a bytovými domami, z ktorých niektoré sú polyfunkčné s drobnými obchodnými prevádzkami v prízemí, voľné plochy sú zastavané garážami.

Uličná sieť

Hlavnú komunikačnú os tvorí Rázusova ulica /štvorprúdová/, ktorá v západnej časti plynulo prechádza do podjazdu "Pri lesíku" pomocnú os tvorí Hodžova ulica /trojprúdová/. Severne od Rázusovej ulice sú vedené štyri rovnobežné cesty /Golianova, Hurbanova, Švermova a Nábrežná/.

Kolnými cestami na tieto ulice je vytvorený pravidelný systém blokov.

Výšková hladina objektov.

Pôvodný zámer riešenia výškovej hladiny objektov -/najvyššie štvorpodlažné na Rázusovej ulici, smerom od nej mala výšková úroveň klesať/ - nebol dodržaný - štvorpodlažné + 5podl. a ~~štvorpodlažné~~ objekty boli postavené v päťdesiatych rokoch na Nábrežnej ulici a vo východnej časti Sihote I. Maximálna výška objektov je dodržaná - ~~štyri~~ ⁵podlažia.

Typy objektov

Celá Sihota I je vystavaná z klasických materiálov /panelová výstavba začína na Sihote II v šesťdesiatych rokoch/. Podľa pôvodného zámeru objekty sú riešené s plochými strechami v kombinácii so šikmými strechami.

Klasické rodinné domy sú vystavané hlavne na Švermovej ulici a na Holubyho námestí, zopár na Hodžovej ulici /smerom k železničnej stanici / - /mapa č.22/.

Prevažujúcim typom koncom tridsiatych rokov a v štyridsiatych rokoch sú rôzne formy bytoviek - "dvojbytové rodinné domy". /dva rovnaké byty nad sebou prístupné so spoločného schodiska/, /mapa č.30/.

"trojbytovky /mapa č.31,⁴⁰ štvorbytovky, šesťbytovky /25,26,27,28/ osembytovky /č.39/, dvanásťbytovky /č.32,33,34/, ktoré sú buď voľne stojace alebo radovo spájané. Na Nábrežnej ulici a vo východnej časti Sihote I sú vystavané schodiskové domy /mapa č. 36,37/ a niekoľko ohodbových domov.

V r.1952 sa začala výstavba vo východnej časti Sihote I - celostatné typové domy zastrešené krovom. Zástavba Sihote I bola prakticky ukončená v polovici 50-tych rokov, v r.1968 bola ešte vystavaná 24-bytovka na Viestovej ulici č.42,44,46 /na mieste asanovaného rodinného domu z 30-tych rokov/, ¹² 12-bytovka na Hurbanovej ulici č.62,64 - v roku 1970.

V r. 1991 v rámci sčítania ľudu bol vyhodnotený bytový fond mestských štvrtí Trenčína:

- trvale obývané byty na Sihoti I spolu 1839
 - z toho do roku 1919 - 3 byty /0,2%/
 - r. 1920 - 1945 - 338 bytov /18,4%/
 - r. 1946 - 1970 - 1475 bytov /80,2%/
 - r. 1971 - 1980 - 23 bytov / 1,2%/
 - r. 1981 - 1991 - 0
- Všetky byty sú zaradené do I a II kategórie, všetky byty sú napojené na vodovod a kanalizáciu, z toho 1593 má ústredné a etážové kúrenie /?/.
- Obytná plocha všetkých bytov na Sihoti I = 70.700 m².
- Na Sihoti I v jednom byte žije priemerne 2,41 ľudí /najmenej v rámci Trenčína/.
- Obytná plocha bytu je priemerne 38,4 m² /druhá najmenšia zo štvrtí v Trenčína/.
- Obytná plocha bytu na jednu osobu je priemerne 15,9 m² /postupom rokov táto plocha klesá - Sihota II - 14,5 m², Sihota III - 12,8 m² .../.

Na základe archívneho výskumu možno konštatovať, že pôvodný regulačný plán Hornej Sihote nebol realizovaný v plnom územnom rozsahu /približne tretina územia vo východnej časti - dnešná mestská časť Sihot II bola postavená podľa novej územno - plánovacej dokumentácie z 50 - tých a 60 - tých rokov/.

Mestská časť Sihot I, vrátane športovo - rekreačného areálu situovaného v západnej časti zodpovedá regulačnému plánu z r.1936 /uličná sieť, systém blokov, výšková hladina objektov/.

Na základe zistených faktov bolo tiež vylúčené tradičné a v niektorej literatúre uvádzané autorstvo arch. F. Silbersteina z prvého regulačného plánu Hornej Sihote z r. 1931.

Súčasnou úlohou je vytipovanie niekoľkých objektov vhodných na zápis do ÚZ KP.

Na základe poznania stavu lokality a predložených faktov spracovateľ odporúča, aby možnosť vyhlásenia urbanistického súboru Hrná Sihot za PZ bola posúdená v celoslovenských reláciách, a to z hľadiska preverenia ojedinelosti funkcionalisticky založenej mestskej štvrte.

P o z n á m k y

1. 29.5.1937 vybral súťaž "na vyznačenie parcelných hraníc podľa regulačného plánu na Hornej Sihoti v Trenčíne" Ing. Ročák /+ trvanlivé zaistenie rokov parcelných hraníc jednotlivých blokov, doteraz zostávajúce bloky majú byť dla skutočnej polohy samerané/ - 20.3.1939 práce skončil.
 - xeroxy archivované v Mú-23-45- kartón
2. - Súťaž prebehla v 1935 - Ing.arch.Androvič - TN-VM č.2-str. 57.
3. - Trenčiansky obzor - 4.II.38, 6.5.38.
4. - Trenčan /č.46,roč. XIII, zo 14.nov. 1936/- str.2

Rozpočet mesta : 40,000 na vyhotovenie regulačného plánu tzv. starého mesta TN

 - Pôžičkou od mestskej sporiteľne TN je uhradená stavba budovy bytov pre vojenských gážístov sumou 4,200.000 kor.
 - projektovaná stavba budovy pre voj.veliteľstvo na Sihoti sumou 6,600.000 - bude uhradená pôžičkou mestskej sporiteľne Bratislava.
 - na úpravu hlavnej aleji na Sihoti má byť upotrebených 200,000 kor., na úpravu Kubranskej cesty od Obchodnej akadémie 145,000 kor.
 - na úpravu ulice medzi hl.alejou a Kubranskou cestou 52,000 kor.
 - Na kanalizovanie Kubranského potoka bolo v:
 - r.1935 - 150,000
 - r.1936 - 150,000 - prelimitované a na rok 1937 je ďalších 415,000 korún do rozpočtu vziaté
 - Na verejné kúpalisko bolo v r.1935 - 140,000 k.
 - v r.1936 : 400,000 prelimitované a na rok 1937 je dané do rozpočtu 450,000 k.
 - Na stavbu kanálu v hlavnej aleji na Sihoti a Kubranskej cesty je 100,000 prelimitované

5. - Trenčiansky rodák Augustín Popol ako veľkvaradínsky kano-
nik založil v TN "Bibliotheca Studiosorum Pauperum /kniž-
nica chudobných žiakov/ pri tunajšom gymnáziu
/Trenčan, 25.okt. 41, č.43, ŠOA/.

6. - 24.júna 1938 na zasadnutí zastupiteľského sboru mesta TN
odsúhlasili predaj rohového pozemku na H.Sihoti vd.Rozá-
lii Klikovej a Jozefovi Sigotskému v II.ulici /dnešná
Hurbanova/:

190 siah za cenu Kč 40 = 7.600 Kč

investičný poplatok

Kč 70	= 13.300 Kč
	20.900 Kč.

/rozmer pozemku 19,50 x 35 m/.

V roku 1941 stúpili investičné poplatky pri odpredaji mest-
ských pozemkov na H.Sihoti /vzhľadom na to, že vystúpila
cena stavebného materiálu/ - na 160-290 Kč za 1 štvorcový
siahu.

7. - 30.3.1936 - MNO zadalo vypracovanie projektu Ing.arch.
Karlovi Domanskému /Praha/

Stavba začatá 20.III.1937

do úžitku vsatá 28.III.1939

Na kolaudácii 21.11.1938 boli prítomní:

- za mesto TN - staviteľ Alexander Maráky

- za vojenskú správu - pplk. Ing.Václav Šolín

- škpt.stav.František Charvát

- za dodávateľa - "V.Nekvasil a.s." - Ing.Fr.Soukeník
/murárske, žb,tesárske,pokrývačské,
klampiarske/

Subdodávateľia : f.S.Figusch a synové Zvolen /stolárske,
čalúnické/

: f. J.Michalec TN /zámočnícke, oplatenie/

: f. R.Ároch TN /maliarske, natieračské/

: f. Přibík a Foscher Bratislava /sklenár-
ske/

: f. O.Hofmann Bratislava /"kamnárské/

: f. Syderolit Púchov /umelý kameň/

: f. Eduard Wolf a synové Bratislava
/parketárske/

- : f.S.Lowien TN /dodávka šporákov/
- : f.Elektra Bratislava - strojné a elektro zariadenia, inštalatérske, vodovodné, kanalizačné
- : f. J.K.Rudolf Plzeň - elektrotechnické práce
- : f.K.Sochorek Paskov - ústredné kúrenie
- : f.J.a J.Friš Praha - kontrolné meracie prístroje
- : f. Ján Kaliba a spol. Praha - kuchynské stroje
- Pozemok 122 x 70 m, stavba trojposchodová, z tvrdého materiálu, krytá, šikmou strechou.
- Projekty nie sú v archíve k dispozícii - tajné.
- Pôžičku 5 mil. dala mestská sporiteľňa Bratislava.
/celkové náklady činili 12.350.000 - Trenčan 25.10.41 -ŠOKA/
- 8. - zachovalo sa obytné povolenie k obývaniu novopostaveného domu v ulici Sborova pavilón č.1 /na H.Sihoti/
 - Stavba bola započatá 4.marca 1938
 - "- ukončená 14.júla 1939
 - do úžitku vzatá - 1.júla 1939
- 9. - v archíve MaÚ - podrobná projektová dokumentácia /armovanie výkresy.../ z októbra 1935
 - rozpočet bazéna - 650.000 schválený 2.11.35
 - 1936 /17.III. - 4.IV./ prebehla verejná súťaž na dodávateľa
 - otvorené v telnej sezóne 1937 - v tej dobe veľmi moderné kúpalisko
 - na žiadosť bratislavského starostu v liste 18.8.1937 starosta TN popisuje parametre "mestského leného kúpaliska".
 - celé kúpalisko, ako je ohradené zabera plochu 19.440 m²
 - veľký bazén - 1460 m², obsah naplneného 1844 m³.
 - Bazén rozdelený na oddiel naplávčov /41.60 x 23.00/ pri hĺbke 0,90 až 1,20 m, ktorý tvorí súčasne dve bočné krídla

Druhý oddiel pre plavcov 33 x 20,00 m - hĺbka sa pohybuje od 1,20 do 1,75, poťažne do hĺbky 3,10 vo valáštnom oddieli pre skok /14,00 x 12,00 m/.

- Detský bazén - 70 m²
- pred hlavným bazénom sprchy - 12 ks.
- kabínová budova obsahuje 24 kabín na prerliekanie, mimo toho 16 kabín na prenajatie na 1/2 dňa
- zásobovanie vodou je zabezpečené z továrne Tiberghien /pretekajúca chladiacim zariadením továrne/ - ohreje na teplotu 23-26 °C. Dodávka je bezplatná.
- v prípade, že by továreň prerušila na dlhšiu dobu prevádzku, je možnosť zakúpiť v továrni umiestnené čerpadlá
- voda 12-14 °C by sa musela zvláštnym zariadením na kúpalisku ohrievať.

Voda sa mení 2x v týždni, bez chlorovania, ani iné čistenie.

Na každodenné občerstvenie vody priteká ešte denne 500 m³ vody /len v nedeľu a vo sviatky, keď továreň nepracuje, obživovanie nemôže byť prevedené. /k. 170 -Mú 23-45 ŠOKA/.

Číslo; 71/9104/1923.

Prádomet; Vypísanie ídsovej súťaže
na vypracovanie regulačného plánu
na Hornú Sihot.

U z a v r e t i e .

Následkom prirodzeného polo-
ženia mesta Trenčína vývin mesta v budú-
cnosti je len tak možný, keď do výstavby
mesta Trenčína bude zahrnutý na vzácnější
stavebný pozemok Horná Sihot.

Následkom projektovaného upra-
venia orehov rieky Váhu bude možno v
budúcnosti na Sihoti novú štvrť jako
najpeknejšiu časť mesta vybudovať, a
tým by bola odstránená tá nepravá si-
tuácia, že mesto sa len po zdlhšine smerom
k Biskupiciam a veľkej kubre mohlo vyví-
núť a nepravú polohu dostalo.

Aby sa tento program previesť
mohol potrebné je vypracovanie regula-
čného plánu pre Hornú Sihot aia ktorého
by boli nie len pozemky ale aj ulice,
námestia, parky, hrištia atď. vopred vyzna-
čené a takto pre budúcnú výstavbu všet-
ko pripravené.

Zastupiteľský sbor preto meno-
vitým hlasovaním a síce Klamnt Andreovič,
Jozef Baltay, dr. Moric Frankl, Martin
Gajdoš, Ján Goňo, Fedor Hrušovský, Stefan
Jakubov, Heinrich Kačer, Edward Klčo

JAKUBOV, HEINRICH KAČER, EDWARD KLČO

František Kolenčík, Heinrich Kugel, Rudolf
Misa, Igor Pietorč, Jaroslav Polaček, Ján
Polner, dr. Leopold Ringwald, Ján Sprtel,
dr. Karol Stúr, Ján Sulc, ing. Oskar Tomanel
dr. Alex. Weiss, Ondrej Zajác, Stefan Zama-
rócy, Ján Zeman, Ján Zverec tojest 25 hla-
sov ano oproti Juraj Boček, dr. Eduard Bre-
žný, Jozef Mešťánek, Pavel Putz, Jozef Rei-
nel a Vaclav Urbánek tojest 6 hlasov nie,
teda väčšinou 19 hlasov uzaviera, že na
vypracovanie regulačného plánu vypíše
ideovú súťaž, a odmení práce nasledovne:
I. cena 3000 K. II. cena 2000 K. III. cena
1000 K. prevedeným uzavretia poveruje sa
predstavenstvo.

D. j. h.

Vydal;

[Handwritten signature]
hlavný notár.

Výťah zo zápisnice zasadania rady mesta Trenčína, vypracovaný
dňa 20-ho apríla r.1931.

2

Číslo: 281/1931.

Pradmet: Regulačný plán Hornej Sihoti
výsledok súťaže.

U z a v r e t i e.

Mestská radavznámosť berie zprávu technického referenta
o výsledku rokovania poroty na posudzovanie došlých návrhov regula-
čného plánu Hornej Sihoti.

Na základe jednohlasného usnesenia poroty bolo o rozde-
lenie cien a odmien následovne rozhodnuté:

I.cena vôbec nebola udelená, lebo ani jeden projekt nespĺnil
úplne kladené úkoly.

II.cena prisúdená bola autorovi projektu s heslom "Nový Trenčín"
architektovi Ing.K.Říha Praha XVI. v obnose Kč.6.000.--

Ďalej boli 3 tretie ceny udelené á 4000.-- Kč. a síce autorom
projektu "T" Ing.Jozef Zemánek a spol. Bratislava,- autorom projektu
s heslom "13" Arch.Ing.Balcárek a spol. v Prahe",- autorom projektu
s heslom "Nad Váhom", architektovi Ferdinand Kouba v Prahe.

Odmeny boli prisúdené projektom s heslami "Trenčín 57", zelený
terč, a projektu s heslom "111222".

Nakoľko vypracovanie definitívneho regulačného plánu je nútnou
požiadavkou, poveruje sa technický referent, aby vyžiadal od všet-
kých a autorov II. a III. cenou odmenených, rozpočty na vypracovanie
regulačného plánu, taktiež od arch.Tvarožka člena poroty.

O čom na mestský technický referent upovedomuje.

B.j.h.

Čís. 44-342,096 V. P. al 19231.
 Čís. al 192

BRATISLAVA, dňa 15. januára 1931.
 Belasjova ul. č. 1-2.

Pri odpovedi treba toto číslo uviesť.

O KAŽDEJ VECI PÍŠTE SAMOSTATNE

Vec: Využitie vodnej sily rieky Váhu v
 úseku V. Kutra - Trenčín - Biskupice.

Odpoveď k číslu _____

Prílohy: 3.

O b e c n ý ú r a d

mesta T r e n č í n a .

Na základe ústnej žiadosti prednesenej tunajšiemu úradu mestským inžinierom m. Trenčína, bolo vypracované generálne riešenie využitia vodnej sily rieky Váhu v úseku Trenčín a prevedenie laterálneho kanálu v území určenom pre nové mestské štvrte.

Riešenie bolo prevedené na základe rámcového gen. projektu, ktorý bol čiastočne zmenený po stránke situačnej a to tak, aby trasa čo najviac odpovedala požiadavkom mesta a rozvrhu nových mestských štvrtí v chránenom území.

Normálny priečný profil kanálu bol volený tak, aby sa použila stavajúca inundačná hrádza ako pravostranná ochranná hrádza projektovaného kanálu. Svahy kanálu sú v sklone 1:3. Aby sa usporilo na šírke, ako aj z estetického a bezpečnostného hľadiska na ľavej strane kanálu od koty normálnej provoznej hladiny / 207.30 - Lx J / je navrhnutý pobrežný múr ako je to naznačené v normálnom profile nábrežnou ulicou. Na ľavej strane predpokladá sa nábrežná ulica v celkovej šírke 10 m, s vozovkou 5.5 m širokou, 2.0 m ľavostranným a 2 - 3 m pravostranným chodníkom. Pravostranný chodník musí mať min. šírku 2-3 m lebo súčasne má slúžiť ako poťahová cesta pre motorovú dopravu.

člnov.

Pod železničným mostom je navrhnutý užší profil kanálu s normálnou šírkou nábrežnej ulice / 10 m / o celkovej kolmej svetlosti 42.00 m, pri šikmosti mostu 25° proti kolmému smeru.

Medzi železničným a silničným mostom je navrhnutý užší profil obdobný s mostovým profilom.

Za silničným mostom profil prechádza v profil nábrežnej ulice a od odbočenia dráhy v normálny profil kanálu.

Za účelom prehľadu je priložená katastrálna situácia kde je vyznačený červeným pruhom pás potrebný pre prevedenie laterálneho kanálu.

V detailnej situácii 1 : 1000 je vyznačený červený pás 60 m široký, počínajúc od nábrežnej hrany jestvujúcej /projektovanej / hrádze. Pás v tejto šírke prebieha až cca do polygonového kameňa AP. 135 /MP/ odkiaľ oblúkom $R = 1000$ m sa tiahne ďalej zarezávajúc do jestvujúcej ochrannej hrádze, následkom čoho poriadnice sú už menej ako 60 m a sú číselne vyznačené na mape.

Za účelom umožnenia lepšieho architektonického riešenia rozvrhu nových štvrtí, prikladajú sa tiež typy normálnych priečných profilov.

Za krajinského prezidenta:

Z á p i s n i c a

napisaná dňa 31. mar a 1933. na mestskom úrade v Trenčíne.

P r e d m e t:

Trenčín, sovhválenie regulačného plánu oblasti Hornej Sihoti.

Miesto pojednávania bolo nariadené vyhláškou krajinárskeho úradu zo dňa 15 marca 1933. číslo 3161/12-1933.

P r i t o m n í a d i:

Za krajinársky úrad v Bratislave: Karol Várfy radca pol.správy ako vedúci pojednávania

" " odd.21. Ing.Ernest Kohút techn.komiseár,

" " " 24. Ing.Tomáš Turák technický radca,

" " skup.XIII.Ing.Otto Holdák hl.nemodl.radca

Za št.referát na ochramu pamiatok v Bratislave: Ing.Václav Masal,

Za riaditeľstvo št.zelenie v Bratislave: Ing. Arnošt Susko technický radca.

Za veliteľstvo V.sboru v Trenčíne: pluk.Ing.Jozef Piffel a štáb. kapit.ganštábu. Bireoslav Svoboda.

Za posádkové veliteľstvo v Trenčíne: major Eugen Maschionek.

Za radu mesta Trenčín: Jozef Ráhel starosta, Karol Jelinek not. riaditeľ a Ing.Odon Blažek n.techn.referent.

Za okresný úrad v Trenčíne: František Jakubcov hl.akt.tajomník, a Ing.Václav Janečka technický radca.

P o j e d n á v a n i e:

Predseda komisie po uvítaní zástupcov úradov zahájil pojednávania účel ktorého ako aj skutkový a právny stav záležitosti predniesol na základe spisov krajinárskeho úradu takto:

Zastupiteľský sbor mesta Trenčín vo svojom zasadnutí konanom dňa 10.septembra r.1931. vyniesol pod číslom 171/6940/1931 uzavretie, ktorým na základe návrhu mestskej rady schválil regulačný plán na regulovanie čiasťky mesta takzvanej Hornej Sihoti, taktiež schválil ku regulačnému plánu vyhotovený technický popis v jeho úplnom znení.

Krajinársky úrad v Bratislave prípisom zo dňa 5.mája 1933 č.č. 59.234/21 ai 1933 dal okresnému úradu v Trenčíne úpravu, aby regulačný plán Hornej Sihoti bol prepracovaný v smere pripomienok uvedených v citovanom prípise krajinárskeho úradu.

Mesto Trenčín vyhovelo tejto úprave a predložilo prepracovaný

regulačný plán na preskúmanie.

Krajský úrad nariadil vo veci miestne pojednávanie, na ktorom bol predložený plán preskúmaný s hľadiskom verejných záujmov, porovnaný bol so skutočným stavom v prírode a výsledok tohoto miestneho pojednávania bol tento:

I. Vyjadrenie zástupcov zúčastnených úradov.

1./ Zástupca XIII. akupiny krajského úradu prehlasuje, že proti schváleniu predloženého regulačného plánu nemá námietok, keďže ten vyhovuje celkom po stránke odvodnenia regulovanej oblasti, ako aj po stránke zásobovania oblasti užitkovou vodou a po stránke bezpečného odvádzania spláskov /kanalizácia/ z upraveného územia a konečne po stránke úpravy potoka malokubranského. Podotýka, že pripravený kanalizačný projekt je v súlade s upravnovacím plánom a reguláciou malokubranského potoka je už prevedená tiež v súlade s predloženým plánom. Rozšírenie vodovodu jestvujúceho maximálne je zabezpečené, nakoľko na Hornej Sihoti je už vodovodné potrubie vedúce k čerpacej stanici a na toto potrubie dľa potreby pripojá sa ďalšie odvetvja.

2./ Zástupca štátneho referátu na ochranu pamiatok prehlasuje, že predložený projekt regulačnej úpravy Hornej Sihoti sa neodotýka záujmov ochrany pamiatok a že nemá proti jeho schváleniu námietok.

Dr. Ing. Václav Mencl v.r.
komisár S.O.S.

3./ Zástupcovia vojenskej správy žiadajú:

a./ aby návrh regulačného plánu bol pozmenený v časti umiestnenia veliteľstva sboru tak, aby okolo budovy zostalo, pokiaľ možno, najviac nezastavenej plochy. Vyžaduje to určenie, povaha a rozsah vlastnej budovy veliteľstva.

V krajnom prípade aby aspoň polovica bloku ležiaca vedľa severovýchodného krídla budovy sboru, zostala nezastavaná.

b./ Vzhľadom na rozsah veľkosti a výnag trenčianskej posádky, žiadajú zástupcovia vojenskej správy, aby bolo upustené od projektu stadiónu, jak je v regulačnom pláne navrhované a aby na jeho mieste bolo projektované priradené námestie, ktorého bolo by možno využiť pre vojenské účely.

Pre stadión je možno najst inde vhodná plocha, ktorá by nebola na tak exponovanom a výnagnom mieste.

e./ Zástupcovia vojenskej správy považujú dôležité postaviť sa priamo konštruktívne spojenie zastavanej Hornej Sihoti smerom na Štefanikovu cestu. Žiadajú však, aby príslušné riešenia / v tuške / pred administratívnym prejednávaním boli zaslané vojenskej správe /veliteľstvu V.oberu /, aby mohli včas zaujať k riešeniu svoje stanovisko.

štkpt. Svoboda v.r.
major Wachowicz v.r.

Plk.ing.Piffel v.r.

6./ Zástupca krajinárskeho úradu, odd.24.podáva tieto vyjadrenia: Dnes pojednávané čiast' regulačného projektu Hornej Sihoti je mimo obvodu, v ktorom sa uvažuje o zriadení diaľkovej štátnej silnice.Podľa návrhu regulačného plánu je Horná Sihota spojená s existujúcou štátnou silnicou prechádzajúcou Trenčínom týmito spojkami: Na severu "obvodovou pobrežnou cestou" o šírke 16 m a ulicou Dra Milana Hodžu o šírke 16 m. Tieto ulice resp.cesty vstúpia v úrovni do štátnej silnice Povádskej. Je potrebné,aby västanie týchto ciest sa spravilo jazykovite t.j. s príslušným rozšírením oblúkmi Na juhu spojuje ulica Dra Eduarda Beneša Hornú Sihotu s mestom resp.tvorí spojku na štátnu silnicu.Táto je 24 m široká ale pred podjazdom smerom na Hornú Sihotu. Podjazd je projektovaný na križovatke ul.Dra Eduarda Beneša so železničnou traťou Bratislava-Žilina. Je navrhovaný o šírke vozovky 8 m,čo zodpovie s ohľadom na projektované množstvo šírky vozoviek na ulici Dra Eduarda Beneša, ktorá tvorí vlastne hlavnú tepnu Hornej Sihoti.Podjazd má podľa projektu po každej strane 8 m vozovky troťadri o šírke po 2.50 m.Výška podjazdu je navrhovaná 3.80 m. Jednotný mostný poriadok /normálne ČSN.1230-1937/ predpisuje výšku podjazdu aspoň 4.50m m, ktorá na základe miestnych okolností a so schválením príslušného úradu môže byť zmenšená až na 3.50 m.Navrhuje sa,aby výška tohoto podjazdu nad vozovkou bola 4.00 m čo najlepšie vyhovuje miestnej premávke.Doporučuje sa však,aby v tejto veci sa vyjadrila tiež vojenská správa obec. Výška nad troťadrami musí byť najmenej 2.50 m.

Pozdĺžny spád do podjazdu je projektovaný 5 ‰ ale bez zakružovaciach oblúkov.Nakoľko ide o spojenie mesta s hlavnou tepnou Hornej Sihoti t.j.s ulicou Dra Eduarda Beneša, mal by byť pozdĺžny spád max.4 ‰. Toto

stúpanie resp. spád bude teraz sotva možné spraviť, pokiaľ bola postavená na strane Hornej Sihoti novostavba obchodnej akadémie takže není nadostatoč dlžka medzi podjazdom a obchodnou akademiou. Tiež na strane druhej k mestu /k finančnému riaditeľstvu/ nebude dostatok dlžky pre spád 4 ‰ a výšku podjazdu 4 m. Z týchto dôvodov sa navrhuje, aby bol povolený v tomto prípade maximálny spád podjazdových rämp 5 ‰. Lomy v nivelete nech sú spravené v oblukoch o polomere aspoň 500 m.

Situovanie podjazdu v ose ulice Dra E. Beneša vyhovuje.

Pre spojenie Hornej Sihoti na východnú stranu, t.j. do ulice Štefánikovej by sa doporučovalo pamätať ešte jedným podchodom pre peších buď v blízkosti budúceho nádražia, alebo na druhom mieste vo smere do Kukušínovej ul. a to podľa pôvodného návrhu regulačného plánu.

Celkové situovanie a rozdelenie ulice, jejích šírka a smery vyhovujú,

5.

Zástupca technického oddelenia okresného úradu v Trenčíne ako znalca miestnych pomerov podáva toto vyjadrenie:

Požiadavku vojenskej správy pod bodom 3./a. je teraz ťažko vyhovieť nakoľko okolie Sborového veliteľstva je už zastavené z troch strán a na strane severovýchodnej kde je priestor, dosiaľ voľný, má už okres Trenčín zakúpaný pozemok pre stavbu okresného nájomného domu.

ad 3./b. pokiaľ sa týka upustenia od projektu štadiónu sa poznámenáva, že umiestenie štadiónu v regulačnom pláne bolo dobré odborníkmi uvážené a s ohľadom na štadión boli navrhnuté aj budovy a ihriská telocvičných spolkov pre pokladu, že veľké podniky telocvičných spolkov budú poriadané na spoločnom štadióne, v dôsledku čoho boli pre telocvičné spolky mestskou radou určené pomerne malé pozemky. Z týchto telocvičných spolkov je už postavená budova telocvičnej jednoty Sokol, ktoráže stavba by po zrušení štadiónu v susedstve zostala len neúplným torsom a vyžadovala by si zväčšenie pozemku. Je ostatne otázne či by bolo správne umiestiť námestie na mieste štadiónu medzi ihriská, kanál hydrocentrály a železniou, kde zastavenie je len z jednej t.j. severovýchodnej strany. Ostatne štadión s krytou tribúnou má byť slúžiť výhodne aj pre požadované vojenské účely. Konečne stavba štadiónu sa bez účasti mesta uskutočniť nemôže a preto je dnes predčasné meniť v tomto smere regulačný plán.

Ohľadom zriadenia podjazdu do triedy Benešovej sa žiada, aby rampa z podjazdu bezpodmienečne skončila včetně zakružlovacieho obluku 7.00 m pred osadenou už obrubou u obchodnej akadémie.

Ináč proti schváleniu regulačného plánu niet námietok.

6./ Zástupca riaditeľstva št.železníc v Bratislave prehlasuje: železničné zariadenie a teraz prejednávané preloženie železničnej stanice Trenčín dotýka sa predloženého regulačného plánu štvrť Horná Sihoť^{otázky} zabraného pozemku a komunikačného pripojenia.

ad 1./Projektovaným preložením stanice budú zabrané len tie pozemky, ktoré sú presne naznačené a vyhradené pre tento účel v regulačnom pláne.

ad 2./ Komunikačné pripojenie štvrť H.Sihoť bolo vyriešené v podrobnom návrhu na stavbu preloženej stanice Trenčín a tento návrh predložený ministerstvu železníc k zařadeniu administratívnej pochôdzky.

V km dráhy 123.664 /: v ulici Pri lesíku:/ navrhuje sa podjazd o svetlosti 7.00 m vozovka a dva chodníky po 2.50 m, svetlá výška 3.80 m. Šírka vozovky z 8.00 m v regulačnom pláne na projektovaný 7.00 m je z konštruktívnych dôvodov /:šíkaj podjazd:/

Tieto základné dimenzie podjazdu budú preskúšané a ustálené pri admin.pochôdzke stanice Trenčín.

Dľa náhľadu riaditeľstva št.železníc v Bratislave železničným navrhnuté dimenzie podjazdu úplne vyhovujú, i pre budúcnosť pre rozsah prejednávaného regulačného plánu, lebo nutno rátať podjazdu šírku vozovky len pre dvojsmerný prevoz a pre rozhodnutie šírky podjazdu nie je smerodajná šírka vozoviek pred podjazdom /: 24 m :/ a za podjazdom /: 7.50 m max.10.00 m:/

Nakoľko by detailná úprava nivelety vozovky v podjazde vyžadovala zakrúžovacie oblúky a zachovanie terajšej vozovky pred obchodnou akademiou a nutnosť tejto úpravy bola by pri admin.pochôdzke potvrdená, je možné túto úpravu previesť pri podrobnom vypracovaní návrhu podjazdu. V najhoršom prípade bolo by možné železničnú trať na podjazde asi o 20 cm zvýšiť.

na ľav

Zástupcovia mesta Trenčín prehlasujú, že trvajú, aby bol podjazd postavený v šírke vozovky 8.00 m odvolávajú sa na svoje vyjadrenie pri informatívnej porade o ustálenie miesta pre zriadenie podjazdu z ulice pri Lesíku na Hornú Sihoť vypísanej krajinakým úradom v Bratislave výnosom zo dňa 14. januára 1937. číslo 7.847/21 ai 1937. Ďalej rozhodne žiadajú, aby bol podjazd situovaný tak, aby rampa smerom na Benešovu ulicu končila vo vzdialenosti 7.00 m ~~max~~ pred už umiestnenou obrubou pred obchodnou akademiou.

V ďalších otázkach totž zariadenia nových námestí na Hornej Sihoti pripojujú sa k vyjadreniu zástupcu technického oddelenia okresného úradu.

Zástupca oddelenie ul.krajinárskeho úradu ako technický zosles uvádza
následovne:

Navrhuje sa regulačný plán vrátiť mostu Trenčín cieľom opravy v súlade
následovného a cieľom vynechania príslušného usnesenia mestského zástu-
piteľstva,ktorý by sa opravou upravovací plán ustálil.

Dôvody: upravovací plán bol síce podľa smerníc krajinárskeho úradu
číslo 59.234/21 z 1933 zo dňa 1.V.1933. prepracovaný, mestské zastupiteľ-
stvo ale nevynieslo príslušné usnesenie, ktorým by bola táto úprava
ustálená, takže nebola táto úprava daná obecnému na vedenie, aby
najmä mohli podať eventuálne námietky.

K vývedom zástupcov zainteresovaných úradov sa uvádza:

a./ po stránke komunikačnej podjazd projektovaný medzi ulicou Bra - .Beneša
a uličkou Pri lesíku smerovo vyhovuje, pokiaľ sa týka svetlej výšky pod-
jazdu, spádu a dĺžky príslušných rámp, navrhuje sa, aby táto otázka bola
prejednaná pri administratívnej pochôdke, ktorá bude prejednávať sta-
vebné povolenie podjazdu.

b./ K ~~úradu~~ vojenskej správy sa uvádza, že požiadavka, aby regulačný
úprava štadiónu nebola schválená a aby miesto , na ktorom je projektovaný
tento štadión. bolo určené pre námestie, je neodôvodnená, nakoľko oblasť
Kornia Sihot nie je plne využívaná pre stavebné účely, ale obsahuje
aj veľké zelené plochy, ktoré je možné plne využívať pre slávnostné
vojenské účely. Poukazuje sa tu-odhliadnúc od toho, že je možné štadión
samotný využívať pre tieto ciele - na plochy ,ktoré sú rezervované
k zabudovaniu tovární. Ďalší námiet zástupcov vojenskej správy, aby
čiasť bloku, susediaci severovýchodne s budovou Šborového veliteľstva
bola rezervovaná pre projektovať sa majúce námestie, nie je možné vziať
do úvahy technického posudku, pokiaľ sa mesto samotné v tejto otázke nevy-
jadrí. Pokiaľ sa týka požiadavku jak zástupcov voj.správy tak zástupcu
silničnej správy, aby Kor.Sihot bola spojená v blízkosti projektovať sa
majúceho nového nádražia novou komunikáciou /: podchodom/s ulicou Štefá-
nikovou, nie je možné ani v tomto prípade zaujať stanovisko, dokiaľ mesto
táto námiet neprejedná a pokiaľ mesto nepredostre takú úpravu,ktorá by
aj obsahovala túto novú komunikáciu.

c./ K vývedom zástupcu železničnej správy sa poznamenáva, že upravovací
plán ustalať šírku podjazdu na 8.00 m a nie je preto možné vziať do
ohľadu pri posudzovaní šírku 7.00 m ako tento podjazd chce vybudovať že-
lezničná správa.

d./ Z hľadiska urbanistického sa k predostretému upravovaciemu plánu pozna-

menáva sa, že je nutné všetky ulice presne kotovať, taktiež ustáliť a kotovať hĺbkou predzahrádok, hĺbkou zastavovania a taktiež kotovať výšky krížovatiek jednotlivých ulíc. Jednotlivé bloky je treba označiť. Zakreslenie novej parcelácie, pokiaľ sa netýka mestských pozemkov, je nutné vypracovať, pretože parcelácia pokračovanie príslušná do kompetencie okresného úradu a pretože mesto môže vo forme regulačnej úpravy urobiť určité parcelácie. Zastavovací predpis je nutné doplniť ustanoveniami ohľadom fary strich, ohľadom povolenia alebo nepovolenia suterenných obytných miestností a obchodov, ohľadom povolenia alebo nepovolenia vedľajších stavísk na pr. garáže altánkov a podobne, ďalej aby výška budov bola ustálená ako absolútna a konečne aby bol aj doplnený smernicami akým spôsobom je možné zastaviť oblasť venovanú k zastaveniu továrňami.

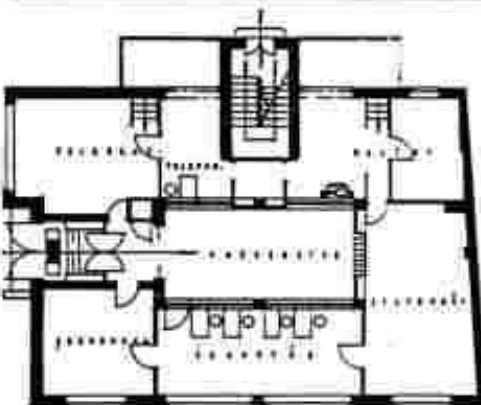
Je aj treba ustáliť všeobecne pri voľnom alebo skupinovom zastavení šírku proluk /medzier/, doporučuje sa ustáliť tieto medzery bočných vzdialeností budov vždy tak, aby pomer výšky vyššej budovy k šírke proluky bol najmenej 1 : 1, alebo inými slovami aby pri tomto zastavení bola bočná stavebná čiara pri zastavení prizemnými budovami ustálená vždy najmenej 3.00 m od majetkovej hranice, pri zastavení je neposchodovými budovami na 4.00 m a dvojposchodovými budovami na 5.00 m. Pri ustálení zadnej stavebnej čiary doporučuje sa, aby pri radovom zastavení bola táto ustálená na 15.00 m, pri voľnom zastavení na 20.00 m. Všeobecne nech je dovolené bočná stavebná čiara a predná stavebná čiara pri voľnom zastavení zastavovacím spôsobom prekročiť v dĺžke na najviac $\frac{2}{5}$ na 1 m a zadná stavebná čiara bez ohľadu, či sa jedná o voľné alebo radové zastavenie v dĺžke $\frac{2}{3}$ na 3.00 m. Pokiaľ sa týka ~~ustanovenia~~ ustanovenia akým spôsobom je dovolené zakryť jednotlivé budovy, doporučuje sa, aby forma strich bola vždy tak vyriešená, aby pohľad na jednotlivé bloky nebol rušený, pri prechode z nižšej absolútnej výšky na vyššiu /: pri radovom zastavení:/ nech je tento prechod vždy architektonický vyriešený.

e./ Predostreť žiadosti voľného sdráženia stavebníkov zast. Vladimírom Drobným sa poznámenáva, že nie je možné túto žiadosť projednať v rámci dnešného pokračovania a navrhuje sa preto túto žiadosť odstúpiť mestu cieľom ďalšieho vybavenia.

Týmto bolo pojednávanie skončené a zápisnica podpísaná.

D.a.h.

Ferdinand Silvan - Silberstein

Medzi popredných predstaviteľov funkcionálnej architektúry na Slovensku patrí aj seredský rodák Ing.arch. Ferdinand Silvan-Silberstein (31.12.1902-1982), doteraz menej známy pre svoje zložité osudy. Architektúru študoval v Prahe na nemeckej škole technickej, po jej ukončení si roku 1925 otvoril malú projektčnú kanceláriu v Bratislave. Prvé projekty mu realizovali v Seredi, Trnave a Bratislave. V Seredi projektoval poštový úrad a obchodný dom pre firmu Müller, v neďalekej obci Dvorníky nad Váhom navrhoval prizemný objekt ľudovej školy, v Trnave vilu pre Dr. Nábělka. Najúspešnejším obdobím boli pre neho tridsiate roky v Trenčíne, kam ho priviedol tamojší stavebný podnikateľ talianskeho pôvodu Romulo Cicutto. Cicutto hľadal erudovaného architekta na svoje stavebné objednávky. Roku 1931 starostovi Reitelovi spoločne predložili návrh na vypísanie urbanistickej súťaže na riešenie trenčianskej Hornej Sihote. Mestský úrad návrh prijal a vypísal súťaž ešte v tom istom roku. Silberstein ju vyhral pred lopoččianskym architektom Eugenom Rosenbergom (spolupracoval s Jaroslavom Kučerom) a pražským triom architektov Hrubý, Kopp a Balcar. Ako štvrtý v poradí sa umiestnil Bohuslav Fucha z Brna. Keď vojsko vstúpilo do hry s požiadavkou umiestniť tam reprezentatívnu budovu zborového veliteľstva, zmenili podmienky a vypísali druhé kolo súťaže (1935). Aj keď Silberstein druhé kolo súťaže nevyhral, jeho návrh bol najekonomickejší, preto mu zadali vypracovanie regulačného plánu, ktorým sa riadila výstavba Sihoty v celej prvej etape, teda vyše desať rokov.

Zo spolupráce s Romulom Cicuttom, ktorý neskôr odišiel do Austrálie, pochádza podľa všetkého vplyv ranofunkcionalistickej talianskej architektúry z prelomu 20. a 30. rokov, dosť dobre čitateľný v rukopise Silbersteinových diel. Spolu s českým architektom Lydie Gahúrom navrhoval v Trenčíne pozoruhodnú exkluzívnu vilu pre miestneho primára nemocnice MUDr. Sázala. Konexie s vojenským stavebným riaditeľstvom v Trenčíne ho v druhej polovici tridsiatych rokov priviedli k úlohe vypracovať koncept regulačného plánu pre obec Nemšová (súviselo to s požiadavkami vojenskej správy a okresného úradu na dobudovanie skladov a kartografického ústavu pre armádu spolu s bytovkami pre vojenských gázdov a na nemšovskú sklárňu). K jeho nerealizovaným návrhom patrí koncepcia mestskej časti Istebník na pravej strane Váhu v súvislosti so stavbou droždiarne. Podľa jeho projektu vystavali v Trenčíne obytný dom na Hodžovej ulici č. 2. Iniciatívne vyšiel aj s návrhom „opraviť“ starý projekt Ing. Bleuera pred prvej svetovej vojny na prietah elektrickej železnice z Trenčianskych Teplic do Trenčína. Jeho najúspešnejšie realizácie vznikli až neskôr, v rokoch 1936-1938. Roku 1935 vypísala trenčianska Mestská sporiteľňa konkurz na výstavbu svojej novej budovy na námestí, na

mieste zbúraného barokového tzv. konviktu (Collegium Nobile). Súťažná porota dostala štyri návrhy od architektov F. Silbersteina, M. M. Hamrinca, E. Belluša a od firmy Freinwald-Böhm z Prahy-Karlína. Spor o starú budovu sa viedol dlho, lebo pamiatkari nechceli povoliť jej likvidáciu. Rozhodol až expertizný posudok E. Belluša, v ktorom argumentoval, že pôvodná historická budova bola požiaram v lete 1886 staticky značne narušená a následná rekonštrukcia vymazala veľa z jej pôvodnej historicko-architektonickej hodnoty. Pamiatkari nakoniec s jej zbúraním súhlasili. Súťaž vyhral Silberstein. Novú sporiteľňu s podzemným kinom Metro postavili podľa jeho projektu v rokoch 1936-1937. (Škoda, že prestavba v päťdesiatych rokoch devastovala jeho interiér, nepomohla ani neskoršia renovácia.) V rovnakom období vznikol podľa Silbersteinových návrhov ďalší významný funkcionalistický objekt, Obchodná akadémia Dr. M. Hodžu, ktorá je dodnes dominujúcim mestotvorným prvkom Trenčína. V Bratislave pochádza z tohto obdobia Silbersteinov návrh vily na Maróthyho ulici č. 6. Silberstein bol aj autorom architektonického riešenia železničného podjazdu na trenčianskej Sihote. (Realizoval sa až po Silbersteinovom odchode z Trenčína.) Vo všetkých týchto projektoch použil architekt výrazné modernistické tvorstvo funkcionalistickej architektúry, vyznačujú sa čistotou a kompozičnou vyváženosťou.

Keď sa začiatkom sedemdesiatych rokov pripravovala v Trenčíne výstava o stavebnom vývoji mesta, bývalý riaditeľ Mestskej sporiteľne (projektovanej Silbersteinom) a architektov osobný priateľ A. Čerňanský poskytol organizátorom výstavy informácie o jeho nešťastnom ďalšom osude po odchode z Trenčína. F. S. Silberstein (bol židovského pôvodu) emigroval do Austrálie po tzv. anšluse Rakúska v roku 1938. Predvídajúc osud európskych Židov podľa toho, čo sa udialo v Nemecku a Rakúsku, cestu mu sprostredkoval bývalý podnikateľ z Trenčína Romulo Cicutto, ktorý už vtedy žil ako naturalizovaný Talian v Austrálii. Silberstein sa tam pokúšal uplatniť za pomoci talianskej komunity, nemal to však ľahké. Podľa výstrižku z austrálskych novín, ktorý Silberstein poslal A. Čerňanskému, sa tento slovenský architekt významnou mierou podieľal na návrhu olympijskej plaveckej haly v Melbourn, budovanej v polovici päťdesiatych rokov. Škoda, že ho neuvažujú ako spoluautora projektu, pravdepodobne to neumožnili tamojšie predpisy o autorskom práve. Bol z toho totiž spor, Silbersteinovi v Austrálii neuznali čs. diplom architekta, pretože ho vydala nemecká škola v Prahe. Žiadne britské dominium v tom čase neuznávalo nemecké kvalifikačné doklady z obranných dôvodov proti nemeckým exulantom.

Ešte v lete 1945 prišiel p. Čerňanskému od Silbersteina list, v ktorom si sťažuje na austrálske úrady, vraj mu rovnako strpčujú život ako do-

ma. Opisuje svoju predstavu o budúcom rozvoji Trenčína, ako si ju idealizoval pred druhou svetovou vojnou, keď pôsobil ako stavebný radca mesta. Ani v emigrácii o ňom neprestal premýšľať. Za hlavný problém urbanizácie považoval doriešenie dopravy. Nevedel, že už za vojny otvorili v Trenčíne letisko a vybudovali novú železničnú stanicu. Preto odporúčal ich výstavbu aj segregáciu nákladnej dopravy od osobnej, s vybudovaním nákladnej stanice v lstebníku. Prezieravo odporúčal výstavbu nového pešieho mosta, čo bolo nakoniec nevyhnutné, lebo starý oceľový z 19. storočia počas vojny zničili. (V lete 1945 to však Silberstein ešte nemohol vedieť.) Odporúčal orientovať novú výstavbu mesta na Sihov tak, ako to navrhoval vo svojich súťažných návrhoch z tridsiatych rokov. Neunikla mu ani nevyhnutnosť prestavby tzv. Dolného mesta, a dokonca ani administratívne pričlenenie Trenčianskych Biskupíc a ošij za Váhom k Trenčínu, potrebné z hľadiska zdúcej urbanizácie mesta. Mnohé z týchto Silbersteinových názorov život neskôr potvrdil. Jeho návrhy sa objavili v koncepte prvého, tzv. regulačného plánu mesta z r. 1946 od autorov Kusý - Andrik, ba aj v smerných územných plánoch z rokov 1956 a 1974 (autori Paluš a Florek), hoci povojnové územnoplánovacie koncepcie vychádzali už z odlišných spoločenských aj ekonomických podmienok. (Napriek tomu urbanistické projekty F. Silvaru-Silbersteina povyhádzovali z archívu MsNV koncom päťdesiatych rokov na príkaz vtedajšieho predsedu MsNV.)

Podľa akademika Emila Beľuša práve Silberstein ako sereďský rodák bol ideovým otcom koncepcie architektonického a urbanistického riešenia msta v Sereďi. Tento projekt z tvorivej dielne akademika Beľuša sa realizoval až oveľa neskôr, keď bol Silberstein znova v Austrálii, ale E. Beľuša nijako netajil prvenstvo Silbersteinovho ideového návrhu.

Pomerom v Austrálii roztrpčený Silberstein sa nakoniec krátko po druhej svetovej vojne vrátil na Slovensko, ale spočiatku sa musel prebijať v inej profesii, nie ako architekt. V Trenčíne sa vymenilo vedenie mesta aj okresu a nový tzv. Revolučný národný výbor nemal záujem o jeho služby. Od roku 1946 pracoval ako úradník v Ústrednej sociálnej poisovni v Bratislave, aby získal prostriedky na obnovenie projektovnej činnosti. Potom projektovl v Bratislave na Krížnej ulici viacpodlažnú budovu, v ktorej neskôr zriadili Pivovarskú reštauráciu. Začali ju však stavať až roku 1948 a nový investor a dodávateľ stavby po znárodnení odmietli projektanta zaplatiť, hoci mal na to právny nárok, dokonca zriadili zablokovanie jeho účtu v banke. Pre Silbersteina znova nastali nepriaznivé časy. V komunistickej Právde ho neprávom obvinili zo sabotáže, ktorú pravdaže nikto konkrétne nevyšetlil. Prítom chcel iba svoje zarobené peniaze, ktoré potreboval, ved za vojny stratil na Slovensku všetko, vzhľadom

na svoj pôvod aj dobré meno architekta. Znova ho teda pošípil, ako to vtedy bolo zvykom. Zatrpknutý roku 1949 opäť odišiel do Austrálie, tam roku 1982 aj zomrel.

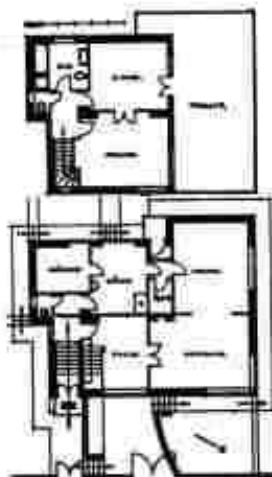
Ani životné cesty architektov neboli vždy priamočiare. Ferdinand Silvan - Silberstein si za služby, aby sme ho pripomenuli mladším kolegom aj širokej slovenskej verejnosti.

Štefan Androvič

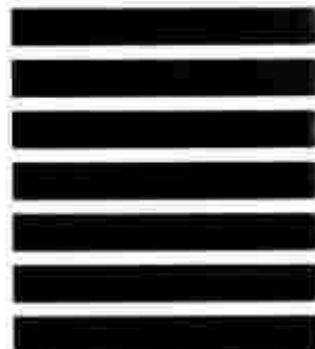

1. Obchodná akadémia v Trenčíne (1932), pôvodný stav. V povojnovej dostavbe sa strasila pôvodná hmotová kompozícia diela.
2. Pohľad z Trenčianskeho hradu na sídlisko Sihov r. 1943, v popredí Silbersteinova Obchodná akadémia.
3. 4. Poštový úrad v Sereďi (z roztrhania 20. a 30. rokov), pohľad a pôdorys, dobové recenzie hodnotili prehladnú a jasnú dispozíciu vlastnej pošty (na poschodí sa býli).
5. Trenčianska Maarská sporiteľňa s podzemným kinom Metro (1937), rok po dobudovaní.
6. Obytný dom s Pivovarskou reštauráciou v Bratislave.
7. 7a Rodinný dom v Bratislave na Maršálke ul. 6 (1934) pohľad a pôdorys.
8. Školský objekt v Trenčíne.

Snímky Ján Lőrincz, Štefan Šlachta, fotoarchív Trenčianskeho múzea a archív redakcie

7a

FOTOGRAFICKÁ PRÍLOHA - TREŇČÍN

8. 1/1 - kasárne a pila pred r.1905 /negatív označený xx/
1/2 - pohľad z hradu na nezastavanú Sihot', asi r.1928 /negatív č.37 137/
2/1 - pohľad z hradu na časť Štefánikových kasární /Štefánikova ul./ a časť Sihote, okolo r.1935 /negatív č.50318/
2/2 - pohľad na Sihot', vpredu Obchodná akadémia, zač. 40-tych rokov 20.stor. /negatív označený xxxx/
3/1 - celkový pohľad na mesto z hradu, v pozadí železničný most, zač.40-tych rokov 20.stor. /negatív č.49844/
3/2 - pohľad na Sihot' z hradu /Obchodná akadémia, objekt V.Zborového veliteľstva/, asi r.1942 /negatív označený x/
4/1 - pohľad na Sihot' v r.1943 /negatív č.49882/
4/2 - pohľad z hradu na Sihot' po r.1944 /negatív č.49866/
5/1 - továreň Tiberghienka /dnes Merina, Štefánikova ul./ a okolie, r.1947 /negatív č.49870/
5/2 - hrad, Štefánikova ul., v pozadí Sihot'; pohľad od kameňolomu, r.1947 /negatív č.49846/
6/1 - kasárne 71.pešičo pluku /neskôr Štefánikove kasárne/ z r.1889, repro pohľadnica /negatív č.34986/
6/2 - kasárne a pila pred r.1905 /negatív č.34538/
6/3 - pohľad z Breziny na Hormí Sihot' a Skalku, zač.20-tych rokov 20.stor. /negatív č.51527/
7/1 - pohľad z Matúšovej veže na nezastavanú plochu /Sihot', 20-te roky 20.stor. /negatív č.50304/
7/2 - nástup Sokola v slávnostných uniformách na štadióne na Sihoti, okolo r.1921 /negatív č.50230/
7/3 - okolie Sokolovne /? úprava terénu, budovanie násypu al. hrádz. stavba plotu/ zač.40-tych rokov 20.stor. /negatív č.24071/
8/1 - Sokolovňa, otvorená 15.decembra 1935 /negatív č.50974/
8/2 - úprava terénu /medzi hrádzou a korytom Váhu a ihriska/ pri Sokolovni, r.1946 /negatív č.50819/

- 8/3 - Sokolovňa s novým štadiónom, zač.50-tych rokov
20.stor. /negatív č.29872/
- 9/1 - časť sídliska Sihot', vpredu Obchodná akadémia, 40-te
roky 20.stor. /negatív č.49843/
- 9/2 - budova Obchodnej akadémie, v pozadí hrad, asi r.1947-
1948 /negatív č.49915/
- 9/3 - výstavba na Hornej Sihoti pred r.1945 /negatív č.
40707/
- 10/1 - výstavba na Hornej Sihoti, asi r.1945 /negatív č.
40706/
- 10/2 - výstavba na Hornej Sihoti, asi r.1945 / negatív č.
40705/
- 11/1 - Horná Sihot' a hrad, pohľad z výhľadne na Brezine,
r.1939-1940 /negatív č.40732/
- 11/2 - hlavná stanica, r.1944 /negatív č.40741/
- 11/3 - hlavná stanica, pred r.1944 /negatív č.40730/
- 12/1 - z výstavby železničnej stanice, stavba okladu,r.1941-
1942 /negatív č.51387/
- 12/2 - z výstavby železničnej stanice, stavba podchodu,
2.10.1948 /negatív č.51345/
- 12/3 - z výstavby železničnej stanice, ostrovné peróny za-
viaze snehom, v pozadí stavebný materiál, r.1948
/negatív č.51383/
- 13 - panoramatické pohľady z hradu na Hornú Sihot' /negatív
č.7695, 7696, 7697/
- 14/1 - pohľad do Rázusovej ul. smerom od podjazdu /negatív
č. 7678/
- 14/2 - Hodžova ul. /negatív č.7698/
- 14/3 - sbiehanie Rázusovej a Hodžovej ul., pohľad zo stre-
chy Obchodnej akadémie, v pravej dolnej časti Sil-
bersteinov obytný dom /negatív č.7684/
- 15/1 - pohľad z Rázusovej ul.do Študentskej, vpravo OA,
vľavo športová hala a Trenčianska univerzita /negatív
č. 7679/
- 15/2 - pohľad z hrádze na nárožie Študentskej a Nábřežnej
ul. /negatív č. 7682/

- 15/3 - pohľad z Jiráskovej do Hurbanovej ul./negatív č.7689/
 16/1 - pohľad na domy vojenských gáňistov zo strechy OA
 /negatív č. 7688/
 16/2 - pohľad zo strechy OA smerom k Váhu, v diaľke vidno
 diaľnicu Bratislava-Žilina /negatív č.7687/
 16/3 - pohľad zo strechy OA do Rázusovej ul., v pravej časti
 obytný dom staviteľa Čevelu /negatív č.7685/
 17/1 - pohľad zo Študentskej do Golianovej ul./negatív č.
 7677/
 17/2 - pohľad zo Študentskej do Hurbanovej ul. /negatív č.
 7680/
 17/3 - pohľad zo Študentskej do Švermovej ul. /negatív č.
 7681/
 18/1 - pohľad z Rázusovej do Komenského ul./negatív č.7701/
 18/2 - Smetanova ul. /negatív č.7699/
 18/3 - pohľad z Rázusovej do Jiráskovej ul., v pravej časti
 areál čerpacej stanice /negatív č.7700/
 19/1 - pohľad zo strechy OA do Mládežníckej ul., vpravo
 športová hala, Sokolovňa a futbalový štadión /nega-
 tív č.7686/
 19/2 - letná plaváreň, vstupná časť, vzadu novostavba kry-
 tej plavárne z r.1998 / negatív č.7693/
 19/3 - Sokolovňa, dvorový pohľad /negatív č.7692/
 20/1 - pohľad na Sihot' a na odpadný kanál Váhu z cestného
 mostu na ostrov, v pravej časti II.ZDŠ /negatív č.
 7694/
 20/2 - hydrocentrála /negatív č.7691/
 20/3 - pohľad na kanál a Sihot' z mostu hydrocentrály
 /negatív č.7690/

21,22,23 - objekty vytipované na zápis do ÚZMKP

Fotografické príloha č. 1-12 : negatívy archivované v Trenčian-
 skom múzeu v Trenčíne;

spracovala T.Grófová, 10/99

č.13-23 : negatívy archivované na PÚ
 Bratislava, RS Trenčín;
 vyhotovil I.Radimák, 11/99

Zoznam mapových príloh

1. Horná Sihoť /Sihoť I, Sihoť II/ - súčasný stav
2. Horná Sihoť - rok 1911 - Kováts Károly
3. Horná Sihoť - stanovenie línie hrádze kanála - 1931
4. Súťažný návrh - H.Sihoť - r.1931 - nere realizovaný
5. Horná Sihoť a širšie okolie - r.1934
6. Štrandové kúpalisko mesta Trenčín - Ing.Ján Černocho
apríl 1935
7. Mesto Trenčín - /M 1:8750/ 1.VIII.1943
8. Situačný plán parcel na Sihoti v Trenčíne
/na dnešnej Hurbanovej ulici - r.1937
9. Návrh na zriadenie podjazdu vo stanici Trenčín km 123.661
- M 1:500..
10. Regulačný plán západného rohu "Hornej Sihoti" M 1:1000,
máj 1944, Ing.Zongor
11. Vyriešenie pozemkov pre školskú štvrť v TM na "Hornej
Sihoti" - 1:1000, Ing.Ján Včelík, 1946
12. Projekt telovýchovného strediska pre závodnú sokolovskú
jednotu K.J.Vorošilova, 1:1000, akad.arch.Rajchl
13. Rozvinutý pohľad z ostrova Váhu na nábreží Horná Sihoť,
ŠFJ Bratislava,
14. Vodné dielo na Skalke - ubikácie
15. Podrobný územný plán Trenčín - H.Sihoť, M 1:5000
ŠPÚ Bratislava, po roku 1956
16. Zastavovací plán, 1:1000, Stavoprojekt Bratislava
17. Plán mestského kúpaliska v Trenčíne, projektoval Alexan-
der Maráky - staviteľ, M 1:100, jún 1936
Zadný a uličný pohľad
18. "- - južný a severný pohľad, rezy, M 1:100
19. "- - základy
20. Májomné domy pre vojenských gáňistov v Trenčíne
august 1937, II. poschodie, M 1:50, časť elektro,
fr.Tiberghien a Synovia
21. "- - Souterain
22. Plán na stavbu obytného domu pre p.vd.Irenu Brixovú
v Trenčíne, M 1:100 - nere realizovaný

23. "- situácia
24. Náčrt na postavení nájemného domu pro p.J.Čevelu a manželku Valerii v TH na Hornej Sihoti, jún 1936, arch. Josef Čevela staviteľ
25. Obytný dom p.E.Ševčíka v Trenčíne
Situácia 1:500, pohľad z ulici 1:100, pohľad bočný - arch. F.Silberstein
26. "- poschodie 1:100
27. "- suterén 1:100
28. "- dvorný pohľad, rez 1:100
29. Nájomný obytný dom P.Dominika Filippa a manž. v Trenčíne, M 1:100, arch.Dominik Filipp staviteľ, máj 1936 /Hodžova 3/.
30. Plán rod.domu pre Emila Galu a manž. a Jozefa Krivnáka a manž., marec 1938 /Hurbanova 27
31. Obytný dom, M 1:100 /Golianova č.2 - /1943?/
32. Robotnícke domy mesta Trenčína, Hodžova ulica /č.17/, Ing.Bedrich Feitz, 15.november 1947
prízemie a I.poschodie
33. - " - a III.poschodie
34. - " - pohľad južný
35. Kuchyňa a jedáleň 1200, Stavoprojekt Žilina M 1:100, Pohľad severozápadný, po roku 1950 /dnes reštaurácia Kotva - Sihot' II./
36. Sídliisko Trenčín Hor.Sihot', Blok "A" - I-III.posch., ŠPÚ Bratislava, ved.proj.arch.Picker /r.1952-7/
37. - " - uličný pohľad.
38. Nájomný dom arch.J.Barytusa, Trenčín na Sihoti, arch.Ján Barytus staviteľ, /Hodžova 13/
21.apríl 1942, situácia, pohľad bočný
39. - " - I. a II. poschodie, rez, M 1:100
40. Prízemie a poschodie, Golianova č.27